

అంధమౌనము

5074

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

సంపుటము. ౫

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 4 వ తేది బుధవారము

కాళయక్తి నామ సంవత్సర కార్తిక మాస శుద్ధ ప్రథమ గ.

No 201

సంచిక ౨౦౧

సుందరము !

లాభకరము !!

ఉపయోగము !!!

అందమైన

199

క్యాలండరు

సంవత్సరము 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవునని మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కాకలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహనితైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపదము

దగ్గు, నైత్యము, పడిశెము, రొమ్ముపడిశెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పోట్లుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందఱును

“ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

“ఎలెక్ట్రా”

(1049)

ఎలెక్ట్రా తిమరు నడక

చాల దివ్యముగనుండును.

గడియారములతయ ప్రశస్తి మైన

తరికరములతో చేయబడినది.

బెర్న్ లో 1914 సం॥న జరిగిన
జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్యాలెటు
స్వీటు ఎలెక్ట్రావాదికి గొప్పబహుమతి
(గ్యాలండు ప్రెస్) ఒసంగబడినది.
గొప్ప బహుమానము.

గ్యాలెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

సమృద్ధి మైన గడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోట నుదొరకును.
విజయం: జి. ఇ. సంవత్సర శెట్టి అండు కో, ఎస్. ప్లనేడు. మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవశేషము.

ఈ అవశేషము రక్తమును శుద్ధిచేసి హిర్యమును పొందించును. ఇది కలిగించి యావత్సమయము చేసి చేతి కాలి మంటల దోగింపును. మొదలగు చల్ల చేసి శరీరమునకు శ్రేణులను కలిగించును. దీర్ఘాయు, శ్రేణులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తత్పక్ష నివారించును.
(119) అర్థశాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మునిశ్చర గోవింద్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, 187, బ్రాహ్మణ మూలము.

మలయ చందనము

(1251) పెంగోగమునకు మతారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రికలు లేదు. పిచికారి మున్నగు కవినవికికల్ల పనిలేదు. రుచ్య మైన మా మలయచందనము ఎటుపు తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల పెంగోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వ, రాజమండ్రి.

బహుమతులు

నిలా లేక సురేంద్రనగరము:- ఇందు శ్రీల మనస్సై ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0
యశోధర:- ఇందోక యాడుది తనమగనివైఁగల యనురా గమునై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికిదెచ్చును 0-12-0
చివోరము:- మగడు పేట కేగి రాక్షసుకొద్ద జిహ్వకొననతని సామర్థ్యములు చే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంధ:- అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థి తికి దెచ్చు సామర్థ్యపతి కథ ... 0-10-0
సహనోదరవాంఛ:- తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. 0-4-0.
అత్తలార్యాటమున కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము:- అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలవి. 0-2-0
మిత్రద్రోహము:- అపవృద్ధుడగు మిత్రునిపై నిందమోపి కడకు పాను జిహ్వకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0
888 కలయవాడు:- కణ్ణా బుక్ డిపో.
వి. కంకటేశమేష్ట్రీ, సాహుకారు పేట, మదరాసు.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్న పురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనియస్ వీధి, మద్రాసు.
(హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)

ట్రాంలైనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకును విద్యార్థులకును విడిసియుండుట కున్న భోజనోపాయములకును స్వగృహసౌఖ్యములకును తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్లలో గదులు ఎలెక్ట్రిక్ దీపాపాతములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0.

ప్రశస్తయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారైన చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతిప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటాలు బర్మా, సిలోను, యూరోపు, ఇండియా, వగైరాజాతీయులం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూనేజ్ మెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో ఇర్నసీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవభావము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాస్త్రము, భూతనైద్యము, యంత్రతనూజ, అమెరికాచారి చీట్ల పేక తమాషా, విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనస్సుని మాయచేయుట, ముదిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీనముతో సమాధియుగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివెల 4 రూ॥
పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునుంచి ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంతకవినముగా నున్నను మాచే తయారుచేయబడిన “మూలబిందు” అను ఔషధము పుచ్చుకొనటవలన అతిశీఘ్రములో తురుగును.
వెల బుడ్డి 1 కి రూ. 2-0-0 (1864)
మూలబిందు డిపో, 88, చీనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

గ్రామోద్యోగములు.

గుంటూరునందు గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ గారి కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— మొన్నటిలో జన ఆనందము 28 వ తేదీన పెద్దదీని ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామోద్యోగములను గూర్చి అమలాపురము వట్టమూల నుండి నిమిత్త మొక చిత్తుచట్టము ప్రచురింపబడియున్నది. ఈవిట్లు 28 వ తేదీన గల ఫోటోనెంటు బార్నింగ్ కెటులో ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిమరము అక్టోబరు 22-వ తేదీ గల నెలకులో ఇంగ్లీషులో ముద్రితమై యున్నది.

ఈ సవరణవిట్టమున నూచించబడిన మార్పులలో ముఖ్యమైనవి. 31... వీనిని వరుసగా క్రిందవివరించుము:

(1) గ్రామోద్యోగములకు నియమించబడువారి అర్హతలను, అర్హతలను నిధించు పెక్కువలలో కొన్ని మార్పులు చేయు ప్రయత్నము గలదు. ఇదివరకును ఆర్హతలనుగాక క్రొత్తని రెండు కలిపిపడుచున్నది.

(2) దివాలాకోరు అని పిర్చుఅయినవాని నియమించరాదు.

(3) ఎవని నియామకముచేత జనసామాన్యముయొక్క నెమ్మదికిని, క్రమస్థితికిని భంగమును, ఎవని బీదస్థితిచేత గాని మరలవలయునను ఆగ్రహమును, కలుగునని అధికారవర్గము వారికి తోచునో, అట్టివానిని నియమించరాదు.

మొదటి అసభ తవినయములలో చెప్పబడినవిట్లు. బీదరికము కాకకము కాదు, తాత్కాలికము. న్యాయాన్ని న్యాయ సామములలోగూడ చిత్తులలోకి దివాలాతీయవచ్చును. అది పాపముగా నేరదు. దానికి ఇంతకేతుకగుదు. ఇతర గ్రామోద్యోగముల విషయములలో నిట్టి అర్హతలున్నట్లుతోచదు. మరియు ఈదివాలాకోరులలో కొంతమందిని కొద్దివారు వీచారించి దివాలాజేయుచున్నారని ఆనంద బీదలు, దివాలాకోరులు అయినను, న్యాయవినిధియుగ ప్రక్రియించలేదు. అనితీర్మానించి, "దివాలాకోరులు" అను పదమునందలి అగ్రహము నుండి ము దోషము నుండియు విముక్తుల చేయుచున్నాడు. అట్టి దివాలాజే పొందిన దివాలాకోరుల కైనను గ్రామోద్యోగములకు యుండుటమేను.

రెండవ అసభలో రెండుబాగాలు కలవు. రెండవ భాగము బీదరికమును గూర్చినది. బీదరికముచేతనే, గ్రామోద్యోగమున కట్టి అగ్రహము కలుగునో తెలియరాదు. ఈ భాగమునలోని కొంతమందిని బీదరికము చేసినోపాధియే జేక, ప్రభుత్వోద్యోగములన్నియు గ్రామోద్యోగములకొరకును: యుంచవలసివచ్చును. ఇట్టి నూత్నము లుకాలానుగుణ్యముగాను మొదటిభాగము ప్రతిపాదించు సూర్యులన చిత్తులు మెండుగా కలుగును. అధికారవర్గమువారికి వ్యతిరేకము పనిచేయువాడును ప్రజానుమోదములకు పక్షులలో జోక్యము కలక జేసికొని అధికారవర్గమువారి కోపముకు గురియగు వారెల్లరును చెబుదురు. వైయోద్యోగములను ఆనుసరింపబడుచును నేర్పులవారికి మాత్రము లాభకారి కావచ్చును.

(2) భారతీయన గ్రామోద్యోగములకు ఇతరుల నియమించునపుడు గమనించవలసిన మార్పులు: ఇదివరకు వంతపరంపరాగతమగు గ్రామోద్యోగములలో శ్రేష్టములకుమరికను నియామకములు జరుగుచున్నవి. ఇప్పుడు యీ శ్రేష్టములకుమరిక కట్టతిని రద్దుచేయవలయునను మార్పులు నూచించబడుచున్నాడు. లోగడ యీ గ్రామోద్యోగముల వారసులలో వారిని మాత్రమేగాక ఆయనకుటుంబములోనున్న వాలో ఆత్రముదైనవానిని నిర్ణయించు సాధికారము దివ్యుటి కల్పెనుటకు ఇప్పుడునున్నది. ఈ "కుటుంబములో నున్న వాడని" అను పదముల నిర్వచనము నులభింపగారు. అయింటిచేతను గోత్రమును కలవా రెల్లరును వైదము లగ్నయించవచ్చును. అందుచేత లోగడ గ్రామోద్యోగములను నియమించున వారిని వదిలి ఇతరులను నియమించవచ్చును. అట్లు వివర్ణించబడిన వారికి దాదాపుగా సాధికారము తొలగింపబడినది. ఈ మార్పు చట్టము అయినయెడల, చాలా కుటుంబములకు నష్టము నుభవింపను. దివ్యుటి కల్పెను అధికారములు పెరుగును.

ఇదివర కుండు చట్టముక్రింద ఏ గానిచనవుకరునైన తొలగింపవచ్చును, అదిని అంతర్గత కుటుంబములో చేసిన వారి కియ్యరాదని కాసిగు సాధికారము కల్పెనగు ఆంధ్రదేశి. ఇప్పుడు "అంతర్గత" అనుపదము తొలగించబడును. అందుచేత అట్టి నిషేధము క్రొత్తచట్టముక్రింద జేయునపుడు, ఈ యోద్యోగము ఆసను కుటుంబములోనుండి తొలగింపను.

(3) ఇదివరకు యీ గానిమోద్యోగముల విషయములో రెండు అప్పీలుచేయు సాధికారము ఉండెడిది. ఇప్పుడు రెండవ అప్పీలుతోని జేయబడవచ్చు మార్పు ఉక్తికంచబడినది. అప్పీలుచేయువానిని చాల విలక్షణముగా. అది పోయిన క్రింద గ్రామోద్యోగముల అర్హతలనులకు దిగి: అంతకే ముండను.

ఈమార్పులన్నియు మరలంపటా పచ్చు గానిమోద్యోగములకు సంబంధించినవి. అట్టి గ్రామోద్యోగములు ఇప్పుడు రెండు కలవు. మొదట, కరణము, పుత్తుల ఇప్పుటికి చిత్తుచట్టము ప్రచురమై 5 వారములు వాటికి, వీనివలన లాభవర్తములు పొందువాడు తమతమ అధి ప్రాముఖ్యముల కెల్లడించక పోవుట చిత్రిముగనన్నది. ఈ మార్పులు తమకు సమ్యక్మో అనమ్మకమో తెల్పుట వారి విధియై యున్నది.

ii

ఒకకరణముట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— అనాది నుండి మన కుటుంబములలోనున్న పూర్వార్థికపు హక్కులను తీసివేయుటకు గవర్న మెంటువారు జిల్లా గజటిలద్యారా తెలియపర్చి యున్నారు. కొత్త యేర్పరచినవిట్లు, మొదట తీసుకొని వేయుట, సమ్మేగము పట్టకుండుట, 2-వ అప్పీలుకు అర్హతలేక యుండుట మనలను దిస్సిమిను జేయుటగాని నులయొకరిని నియమించ జేయుటగాని తమాస్సీల్ దార్లకును దివ్యుటి తమాస్సీల్ దార్లకును పూర్వమైన అధికారములు యిచ్చియున్నామని మొదలయిన సంగతులతో ఒక బిల్లును నిర్మించి జనవరి 1919 సంవత్సరం 31-వ తేదీలోపల ఆజేవణము తెలియపరచుకొనవలసినదని గవర్న మెంటువారు ఉత్తరువులు జారీ చేయించి ప్రచురపరచిన సంగతి గ్రామోద్యోగములకు తెలిసి యుండును. గవర్న మెంటువారు మనలోనున్న వికచక్యము లేదన్న సంగతి గ్రహించి యిటువంటి ముత్తర్య జారీచేయుచున్నట్లు మనము యిప్పుటికయినను గ్రహించవలసియున్నదని స్పష్టమ. పరిజిల్లాలో నుండు పరిజిల్లాగా గానిమోద్యోగములను తమసమీపములోని పది గ్రామముల గానిమాధికారులు ఒక నెంటురు యేర్పాటుచేసితిమని అధికారమును నెలకు ఒక పరియాయమునను ఆయుద్యోగములన మనము పడుచున్న కష్టములులకు గురించి అధికారులకు విశదపరచుకొను నిమిత్తము సభిచేసి తీర్మానములు జనవరి 1919 సంవత్సరమునాకి తెలియజేయవలయును.

గవర్న మెంటు బంజరుభూముల వేలం.

వికాఖపట్టణముజిల్లా నాగార్జునసర్పి ప్రాజెక్టు కింద నీళ్ల సారదగిన నూరు 2800 యకరములు విస్తీర్ణముగల బంజరు భూములు 1919 సం. జనవరి నెల 20-వ తేదీ సోమవారము లగామరు విశాఖనగరములో బహిరంగమైన వేలముగా అమ్మబడును. ఇందులో చాలా విస్తీర్ణము యిదివరకే పల్లం సార్పిక్రింద యున్నది. ఇందుల భూమిట్లు యీ దిగున సంతకంచేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వి. సీతారామయ్య, స్పెషల్ డివ్యుటి కలెక్టరు. (1882)

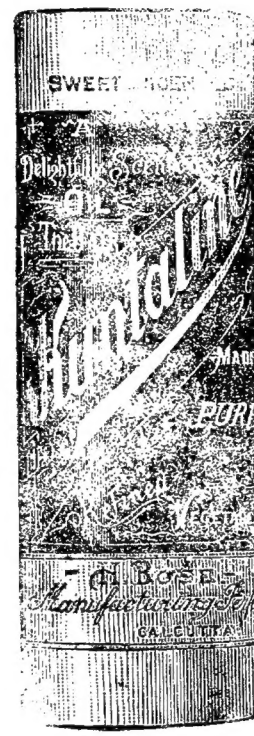
వివాహ నోటీసు.

చక్కని వైశ్యకన్య కావలెను. నరుడు S.S. L.C. విద్యార్థి. 16 సం. వయస్సు. అన్ని సంగతులకు (1881)

Apply to:— సబ్ కలెక్టరు, నగరాధిపతి, గుంటూరుజిల్లా.

కుంతలైక్ వాసనతైలము.

(1299)

కుంతలైక్ తైలమునకు గురించి ముఖ్య సిద్ధ పురుషులకు దాక్తురు సర్ రవీంద్రుడు యున్న గ వాంకర్ల బాగదినజాబులను విూరు చూచినచో నాకట్లు వ్రాసినందులకు విూరు ఆశ్చర్యమును విప్పకపొందుదురు. వెంట్రుక స్నానములకు బలపరచి తిరుగ మొలక లెత్తించును. ఎప్పుడోట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మిగులేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీ రుండదగునా? మీ కుంతలైక్ నూనెను రెండు మాసములపండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్న వారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ వెలిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినపిదప కూడ పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చిఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణక (ఆత్మపర్ణ) వారు ఆటల లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

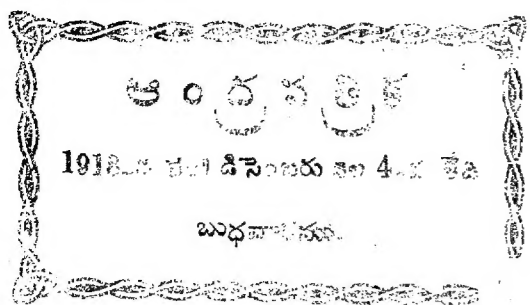
నేను మీ తలనూనెను పరిశుద్ధద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసమైనది నొక్క చెప్పకలకు. మదరాసు ఎన్.వి.ఎ. కార్యదర్శి డి. వి. మామంతరావు గారి కిట్లు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరిశుద్ధద్రవ్యములు భారతీయులచే రెయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్పుచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS. నులు ఏజన్సీ వరకులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తంజుకెట్టి పీఠిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు కే. ఎన్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును. H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన (1299) (విస్తరణ కావడమిది.) ఆటో దిల్ బహార్. (విస్తరణ కావడమిది.) ఇట్టికాలపురుచి కనుకనునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. ఆటో-హాటగాని, సారానుమగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ కువాలపై కొన్ని విందువులు: ఇలాకరించునో, మనోగ్యమగు వివాస నిష్కలకరించును. ఈ కింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. ఉన్నవైనా (ఆరంభం) సీసా 1-కి రు 0.8-0 మధ్యరకము నైనా 1-రూం " " 0-12-0 తోకనైనా 2 " " " 1-4-0 పెద్దవైనా 4 " లేక 1/2 కొన్ను " " 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డుకు 0-14-0 ప్రత్యేకము. కలెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతివాపులలోను దొరకును. ఏ ఆనేకమగు నకల నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగవులను నీసావైపు, కాదునైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క గులతుణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారికి వ్రాసినచో ఆటోకిచ్చుటకు నువాసనకాడ్డ ఉచితముగా కంపుదురు. గోమయేజుడు: అంగ్లయిండియన్ డ్రగ్ అండు కమిశన్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బేయినిది పిఠి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంటు:— గెనెరాల్ పురుషోత్తమాస్వామి, వైశాఖబామ్బే, మద్రాసు.

వేంటనే బలము నొచ్చును. టిన్సు. 1-కి రు 2-8-0

* హిందూ దేశము
నాగరికవంతమయినదా?

విలియము ఆర్చరును ఆంగ్లేయ ప్రముఖు డాక్టరు "హిందూ దేశము: దానిభావితక" అను గ్రంథమును రచించెను. అందు, భారతీయుల గూర్చి యీ క్రింది యభిప్రాయ మొనగెను. "అనాగరికుడు, అనాగరికత, అనాగరికము—యీ శబ్దములను తరుచుగ వాడవలసినదనించుటకు నే విచారించుచున్నాను. కాని యీ పదములు నిజస్థితిని వ్యక్తపఱచుచున్నవి. ఈ స్థితినుండి బయలుపడిన వారును, బయలుపడుచున్న వారును సగు వ్యక్తులనే కులు లేకపోలేదు. కాని, బీదవారలగూర్చి యే గాక భారతీయ ప్రజాసామాన్య మందరగూర్చి, నిజము జెప్పవలయుననిన, వారు నాగరికులు గారని చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది."

ఈ విషయమై ఆర్చరుగారి దుర్భ్రాసము దొలగించుటకు కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జియగు సర్ జాఫ్రాడు రాఫ్ గారు పూనికొనిరి. సర్ జాఫ్రాడు రాఫ్ గారు, తంత్రశాస్త్రములగూర్చి చేసిన పరిశోధనలును, వారికి హెందవ నాగరికము గూర్చిన సదభిమానమును లోకవిదితము. ఆంగ్లేయవంటి విమర్శకులు వెలిబుచ్చుడి దుర్మాహలగు వారు సహించజాలక బోయిరి. నిజస్థితిని ప్రపంచమున కెరుకవరచుటకు వుడ్రాఫ్ గారు పూని భారతీయుల కృతజ్ఞతకు బాతులయిరి. ఆర్చరుగారి యాహ ప్రకారము నాగరిక మనిన పాశ్చాత్యనాగరికము. తదితరము అనాగరికము. ఈ సందర్భమున ప్రస్తుత పాశ్చాత్యనాగరికలక్షణము లెవ్వయో, హిందూ దేశ మెట్టిప్రమాణముచే పరీక్షింపబడుచున్నదో, కనుగొనుట భావ్యము. అ వ్యవస్థ కీ యులవై అధికారము వహించుటకు, యిక్కలమున మోటుబలము ప్రధానము. అధికారధూర్వహులెపుడును స్వీయనాగరికాధిక్యము గూర్చి అతిశయోక్తుల బలుకుచు, పాలితులను తమంతవారిని జేయుట తమ ముఖ్యధర్మ మని, నుడుపుచుందురు. ఇట్టి ధర్మముగూర్చి ప్రసంగించుటలోనే, ఆర్చరుగారు హిందూదేశము నాగరికతలేని మోటుదేశమని చెలిపిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులగు వుడ్రాఫ్ గారు ఆర్చరుగారివలె హిందూదేశము నాందోళనవరచుచున్న రాజకీయసమస్యల గూర్చి చర్చింపలేదు. కాని, ప్రాచ్యపాశ్చాత్య నాగరికములకుండు ప్రధానాంశముల మాత్రము దీసికొని, ఆర్చరుగారి సిద్ధాంతములను పరిశీలించిరి.

ఏ నాగరికము నయినను ఫలితముల బట్టి పరీక్షింపవలసి యుండును. పాశ్చాత్య నాగరికపు ఫలితములను కొలది కాలము క్రిందట ముగిసిన ఐరోపామహాసంగ్రామము, బయలుపెట్టినది. కీర్తిశేషులగు బెజిమెతు కిడ్లు అను సాంఘికతత్వ శాస్త్రజ్ఞుడు తన కడపటి గ్రంథములో, పాశ్చాత్య దేశమందలి శ్రాస్త్రమతము, ప్రపంచాధిక్యము కొరకు మానవసంహారము క్రింద పరిణమించినదనియు, నాగరిక మనునది, ఇంతవరకును, మోటు

బలమునకే నాజుకు పేరు క్రింద, వ్యవహరింపబడుచున్నదనియు, వ్రాసియుండెను. అందుచే ఆర్చరువంటి విమర్శకులకు, భారతీయులు "సిగ్నిహము ముందు చక్కజెట్టుకొను" మని బోధింపవలసి యున్నది. ఒక భారతీయ నాయకుడు తన యువ న్యాయములో "భారతీయాయతములకు ఆంగ్లేయ శ్రతిష్ఠా పనలను ప్రమాణముగ దీసికొన వలసియుండు" నని నుడివెనెబ. ఇట్టి యభిప్రాయములు ఆంగ్లేయ పారంగతులగు భారతీయులనేకులకు లేకపోలేదు. ఇతరుల ననుకరించి బాగుపడుట మంచిదేకాని, ఇటుల గావించుటచే జాతీయభానుడు మాత్రమై మిమ్ముల నని, వుడు రాఫ్ గారు వ్రాయుచున్నారు. పాశ్చాత్య విజ్ఞానము ఆసియాఖండమునంతట లోబరుచుకొను చున్నపుడు, హెందవ నాగరికము తన వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనగలుగునా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము గనుగొనుటకే, వుడు రాఫ్ గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. "అభివృద్ధి" అనగనెద్ది? "నాగరిక" మన నెద్ది? ఈ రెంటికిని సరియగు నిర్వచనము చేలికొని, ఆర్చరు గారి సిద్ధాంతముల సత్యాసత్యములను పరీక్షించుటకు విలుండదు. ప్రకృతి, జీవాత్మ, కరమాత్మల కనుసంధానము గుడినపుడే, నిజమగు అభివృద్ధి చేకూరును. ఆధునిక కాలమున ప్రాపంచిక సుఖముల దువిదిర ననుభవించుట కొరకే మానవులు తమ యావచ్చుకీని వినియోగించుచున్నారు. శాశ్వతానందమును పొందుటకై చేసెడి ప్రయత్నము లత్యల్పములుగనున్నవి. ఇదియేనా, పాశ్చాత్యనాగరికాభివృద్ధి యని, వుడు రాఫ్ గారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ప్రాపంచికసౌఖ్యముల విషయ మాలోచించినను, అభివృద్ధియనునది విశేషముగ గాన్పించదు. వైద్యశాస్త్ర మికాలమున అభివృద్ధిగాంచిన మాట నిజమే కాని పూర్వకాలపు శరీరారోగ్య మికాలమున గన్నట్లు, ప్రాచీనులు కష్టముల నతిధైర్యముతో నెదుర్కొని, యోర్పు జూపుచుండిరి. స్వల్పపు విపత్తు మయములలో సయితము ఆధునికు లట్టి ధైర్యము జూపజాలకున్నారు.

డాక్టరు పరిణామ సిద్ధాంతప్రకారము అభివృద్ధి గలదు. కాని పరిణామసిద్ధాంతపు ముఖ్య సూత్ర మేది? బలవంతులు జీవించెదరు. బలహీనులు నశించెదరు. కాని ఈ పోరాటపు మహాద్వేశమేమి? అధర్మమును నాశనముజేసి ధర్మమును స్థాపించుటకయి, భగవంతు డవతరించుచుండు సన్నితాశాస్త్రము నుడుపుచున్నది. లేనియెడల, ఈ పోరాట మతిఘోరమయి, ప్రపంచమును దుఃఖభాజనము గావించును. ధర్మము క్షీణించునపుడే, సంఘర్షణ ముడయించుచుండును. హిందువులు నాగరికమునే పరమావధిగ నుంచుకొనుటలేదు. పరిణామమునకు దాసులుగ నుండ గోరుట లేదు. ఇవి యన్నియు ఆత్మానుసంధానమునకు సాధనములుగ, మాత్ర ముపయోగింపబడు చున్నవి. మానవుని ఆధ్యాత్మికత క్రి విజృంభించుట కివి సాధనము లయి పరగుచున్నవి. విద్యుత్ కర్మలను మానవుడు ఫలాపేక్షారహితముగ గావించవలసినదే. అవసర మగునెడల సంగ్రామములో పాల్గొనవలసినదే. కాని కర్మ నాచరించుటకే మానవునికి స్వాతంత్ర్యముకలదు కాని, ఫలము మాత్రము దైవాధీనము. ఇట్టి యున్నతాదర్శప్రమాణముచే, పాశ్చాత్యనాగరికాభివృద్ధిని విక్షించినచో, నిజమగు నాగరిక మింకను బ్రవేశించినదా లేదాయను ననుమాన ముడయించుచున్నది.

భూమ్యా క్రమణ తత్వ, ప్రాపంచిక సౌఖ్యవాంఛ, రానురాను ప్రబలగుచున్నవి. అతియకాని, ఆధ్యాత్మికతయసాఫల్యమునకై, వట్టుదలగాన్పించుటలేదు. పాశ్చాత్య దేశముల కాశ్య వికాసము గలిగించుటకు ఘోరసంగ్రామ మేవసరమయ్యెను. కొంతవరకు నాగరికవ్యామోహమిపుడు వీడెను. పునర్నిర్మాణమును, సత్వధర్మములపై నాధారపడువలె ననియు, యితవరకవలంబింపబడిన వివాశ హేతుకర మగు మార్గములను వీడి ప్రాచీన సనాతన ధర్మములను తిరిగి నెలకొల్పవలయు ననియు, పాశ్చాత్య దేశీయులు యోచించుచున్నారు. ఈ సందర్భముల నన్నిటి పరికించి, నాగరికము, అభివృద్ధి, యచుపదములకు ఆర్చరుగారి నిర్వచనము సరిపోవునా యని, డాక్టరాఫ్ గారు ప్రశ్నించుచున్నారు.

స్వాతంత్ర్యపు లేబరుపక్షము : హిందూ దేశము

ఈ పక్షపు నాయకులగు లాన్సుబరీగారు తమ నియోజక విజ్ఞాపనమున, దేశరక్షక శాసనము దీసివేయవలయు ననియు, ఆంగ్లేయ ప్రామాణ్యమున రాజకీయ నేతృత్వ సందరను విడిపింపవలయు ననియు, పాశ్చాత్యతత్వ పత్రికాస్వాతంత్ర్యములు మొదలగు ప్రాథమిక స్వత్యములకు పూర్ణావకాశ మొసగవలయు ననియు, స్వయంనిర్ణయసూత్రానుసారముగ హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించవలయు ననియు, మొదలగు నువారోదేశములను ప్రకటించిరి. న్యాయుండియా పత్రికకు ప్రత్యేకతంత్రీవార్త పంపబడెను. లాన్సుబరీగారి యుద్దేశములు, భారత జాతీయాశయముల కనుగుణ్యముగ నున్నది. ప్రజల ప్రాథమికస్వత్యముల రక్షింపవలయు నని, కాంగ్రెసు సభవారు గోరియుండిరి. రాజకీయ నేతృత్వము విడుదల జేయవలయు నని, ప్రజాప్రతినిధిసభలు గోరియుండెను. అన్నటికన్న ను స్వపరిపాలనాప్రదానము విషయమై హిందూదేశమునకు స్వయం నిర్ణయసూత్రమును వర్తింప జేయవలయు ననునది, ప్రజలలో వ్యాపించుచున్న ముఖ్యమయిన కోర్కె. ఈ యాశయమునకు, విల్సను, లాయడు జార్జిగార్లు ప్రాముఖ్య మొసేరి. భారతీయు లిపుడు సభల గావించి, సంధిసభలో, హిందూదేశమున కీ హక్కు ప్రసాదించవలె నని గోరుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యపు లేబరుపక్షమువారి హక్కును గుర్తించుట సంభావ్యముగ నున్నది. ఆస్పిక్తు లాయడు జార్జిగార్లు హిందూదేశమున కొనగిన వాగ్దానముల చెల్లించవలయు నని అంగీకరించిరి గాని, స్వయంనిర్ణయసూత్రమును హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయవలయు నని సూచించియుండలేదు. 20 ఆగస్టుప్రకటనము, స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు భిన్నముగ నున్నది. లేబరు పక్షమువారి హక్కును గుర్తించుటచే, భారతీయప్రతినిధులు వెంటనే ఆంగ్లేయదేశమున కీ సమయమున వెడలి, స్వయంనిర్ణయవత్సకతగూర్చి ఆంగ్లేయప్రజల నుద్బోధింపవలసి యున్నది. వీలయినయెడల, లండనునందే అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలసి యున్నది. ఇపుడైనను ఆంగ్లేయభుత్వమువారు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు ప్రయాణనిషేధము దొలగించెదరో లేదో తెలియదు. ఏదియెటులున్నను, భారతీయు లీ తరుణమున తమ దృఢనిశ్చయమును సూచించుటకు సభల గావించి, తమ కోర్కెలను ప్రపంచమున కెరుకవరచవలసి యున్నది. ఈ సందర్భతరుణమున దేశీయ లైకమత్యముతో కృషిసలుపుచో, వారి దృఢనిశ్చయము సఫలముగాక మానదు.

* సర్ జాఫ్రాడు రాఫ్ గారిచే రచితము.

పాఠశాలలు: ఆరోగ్యపరీక్ష.

పాఠశాలలో వైద్య పరీక్ష యపుడపుడు శే
యల యవసరమని ఎల్లరంగీకరించినదే. ప్రతిపాఠ
శాలకును ఒక వైద్యోద్యోగి యుండవలయు నని
యు, విద్యార్థుల ఆరోగ్యమును పరీక్షించి, నివా
ర్యోపాయముల సూచించవలయు ననియు, గవర్న
మెంట్ లోకలు బోర్డు పాఠశాలలకు పాఠశాలల
ఇన్స్పెక్టరులే వైద్యోద్యోగుల నియమింపవలయు
ననియు, మిగిలిన పాఠశాలలలో మాన్యువేజర్ల నియ
మింపవలయు ననియు, ప్రభుత్వమువారిక ప్రక
టనము గావించిరి. ఇందువలన, బాలరయోగ్య
ము వృద్ధియగుటయే గాక, అంటురోగము లొకరి
నుండి వేరొకరికి వ్యాపింపకుండ నాటంకపరచు
టకు వీలగును. ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశము ప్ర
శంసా వహింపబడి. పాఠశాలాధికారు లీసూచనను
త్వరితో నాచరణలోనికి దెచ్చెదరని నమ్ముచున్నా
ము. ప్రభుత్వప్రకటనమును వేరొకచో ప్రచురిం
చితిమి.

సముద్రస్వాతంత్ర్యము

సముద్ర స్వాతంత్ర్యమునకు విల్పనుగారు
జేసిన యర్థము సరియైనది గాదనియు, సముద్ర
స్వాతంత్ర్య మీ యర్థము ననుసరించుచో మానవ
కోటిని బానిసలుగ జేయు ననియు, యాను
వెట్టుగారొక వ్యాసమును వ్రాసిరట. యజువెట్టు
గారి దృష్టి యంతటిన్నను ముందునకు బోజాలదు.
సంగ్రామము లికముం దంకురించకుండుటకు, సము
ద్రస్వాతంత్ర్య మెల్లరకు సమానముగ నుండుట
యవసరమని, విల్పనుగారిగీకరించిరి. కాని యజు
వెట్టుగారి కోర్కె నెరవేరుచో, తిరిగి పోరాటము
లుదయించి ప్రపంచమును మరియొకమారు సంక్షో
భవెట్టక మానవు. విల్పనుగారి మహోద్దేశము
లకు విఘ్నము గలిగింప బూనిన, యజువెట్టుగారి
ప్రయత్నములు కొనసాగ నేరవని యూహింప
వచ్చును.

కీర్తి శేషం లగు సర్ గురుదాసు బెనర్జీగారు

వీరు తమ జెబ్బదియవ ఏట చనిపోయిరని
తెలిసికొనుట కెంతయు విచారము గలుగుచున్నది.
వీరు న్యాయశాస్త్రప్రవీణులై హైకోర్టుజడ్జి పద
విని సమర్థతతో నిర్వహించుటయేగాక, వంగదేశ
విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసుఛాన్సులరుగ నుండి
విద్యాభివృద్ధికి విశేషముగ కృషిసలిపిరి. కర్జును
ప్రభువుగా రేర్పరచిన, యూనివర్సిటీ కమిషను
సభ్యులుగనుండి, విచారణ సంఘాభిప్రాయము
నకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము నతిసమర్థతతో వ్రాసి
దేశీయుల కృతజ్ఞతకు బాహుల్యులిరి. వీరు ప్రాచీన
బుషివలె కాలముగడిపి, కాలధర్మము నొందిరి.
వీరి యాత్మకు శాంతి గలుగుగాక!

ఎంతకాలము?

బిసెంటుగారు, పార్లమెంటుసభ్యులుగ నుండ
నంగీకరించి, ఆంగ్లదేశమునకు తంత్రి వార్త
నంపగ, అది అధికారులచే నాపీయేయబడనట.
బిసెంటుగారి విషయమై అసమ్మతి దెలుపుచు,
రాజప్రతినిధి గారికి తంత్రిమూలకముగ దెలిపి
రట. మానవుల సామాన్యపు హక్కు లిటు లెంత
కాలము నిరోధింపబడుచుండునో తెలియకున్నది.

చైనావారి స్వార్థత్యాగము

బ్రిటిషువారు చైనా కంపెనీ 1200 పెట్టెల వల్ల
ముందును తాము అసలు ఖరీదుకు తిరిగి కొనదమని
తెలిపినను, చైనావారందు కొడబడక, 50 లక్షల

సవరనుల విలువ గల నల్లమందు నంతను తగుల
బెట్టుట కుద్యమించుట, ప్రాచ్యదేశీయుల ఆత్మబల
మునకు నిదర్శనముగ నున్నది. ఆసియాఖండపు
పునరుజ్జీవమున కిది యొక ముఖ్యనిదర్శనము గాదా?

విద్యుత్తు దుకాణములు

నగరపాలకసంఘమువారి ప్రయత్నములు
సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు మాకి
టుల వ్రాయుచున్నారు.
కార్పొరేషనువారు నగరమున విద్యుత్తుదుకాణము లనే
కమల ప్రారంభించి బీదవారికి ఈజ్జతుకాలమున సహాయము
జేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. కార్పొరేషనువారి ప్రధాన
దుకాణము మింటుబిల్డింగుల పోస్టాఫీసుయొద్ద నెలకొల్పబడి
యన్నది. ఇక రెండు దుకాణములు గోవిందపునాయనివీధి
లోని 215 నెంబరు గృహమునను, రాయపేటలోని హిందూ
దేశ సేవాసంఘమువారి కార్యాలయమునను నెలకొల్ప బడి
యన్నవి.

రంగూనునుండి ఈచుధ్యనే స్టాండ్స్ట్రీటులో 5000
విద్యుత్తుప్రకాశ నగరమునకు వచ్చియున్నది. చిల్లరగా రూపా
యకు విద్యుత్తు మూడుంపా తికపడుట వంతున అమ్మబడును.
అనసరమైన విద్యుత్తు టోలుగానయికము అమ్మబడును. కల
కల్త, కాకినాడలనుండి వచ్చిన శ్రేష్ఠమైన ఉప్పుడువిద్యుత్తు
దుపాయకి మూడుపళ్లు ఈయబడును.

నగరములోని వై. ఎం. సి. ఏ., అన్నదానసహజము,
మిత్రసేవాసంఘములకు కావలసిన విద్యుత్తు ఈదుకాణములో
నుండియే సులభముగాబడినది. కార్పొరేషనులోని యద్యోగుల
కును, కన్వెన్యేసీకులీలకును, ఈ దుకాణములనుండియే విద్యు
త్తుమ్మబడుచున్నది. ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులును, జనాను
జాను నాకు దరఖాస్తులుపెట్టుకొనిన ముందు విద్యుత్తు సులభ
జేయుటకు సర్వప్రయత్నములు జేయబడును. ఆస్ట్రేలియా
వారికి కొంత సౌకర్యము జేయబడును. విద్యుత్తు నాకు వ్రాసి
తెలిసికొనవచ్చును.

జాతీయ వస్త్రధారణము.

ఇటీవల "అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు" వారంపిన కంటివా
రప్రకారము భారతజాతీయ మహాసభాకార్యదర్శులు స్వ
చ్ఛందసేవకుల వస్త్రధారణమునుగూర్చి యొక ప్రకటన నంపి
రనియు, అందు స్వచ్ఛంద సేవకులు కాకితలపాగ, కాకికోటు,
ఇట్కోకరంపు జోకోటతయ మొత్తము రూ 20 ల విలువగల దు
స్తులను ధరింపవలయునని యున్నదనియు తెలియజేయుచు
మావిలేఖరి యొకడు, హోమరులు సమయమున నిదియేజా
తీయ వస్త్రధారణముగ భావించిన జాతీయ మహాసభలో
మిక్కిలి శ్రమపడిన విమోచిత్రీయను, తక్కిన శ్రీయులు ఆసభ
కుజత్తురాయని ప్రశ్నించుచున్నాడు. దురదృష్టవశాత్తూ "హో
మరులు" యదృశ్యముయొక్క అంతరంగిన వ్యవహారములను
మేము తెలిసికొన ప్రయత్నింపలేదు. పాశ్చాత్యజ్ఞానమును సా
ధ్యమైనంతవరకు మరి త్యజింపవలయుననియు క్రిందిభాగము
లను వస్త్రధారణములగజేసి కిన్నూలమున స్వదేశీయాధిక్య
తను ప్రకటింపవలయుననియు తన జాతీయ సోదరుల పో
త్సాహపరుచుచుండిన మహాదేశభావనాని చెప్పిన సలహాలపై
కార మీ యేర్పాటు గావించబడి యుండును. ఇదియే నిజమై
నయెడల మా విలేఖరి ప్రశ్నకు మేము తగిన ప్రతిస్పందనము
నియజాలము—మద్రాసు మెయిలుపత్రిక.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ సభోప సంఘము:—
కొండ శేషటప్పయ్యగారిటు వ్రాయుచున్నారు:— ఈ
వైసంఘమువారి సభ బెజవాడలో ఈనెల 7 తేది కనివారము
నను, 8 తేది ఆదివారమునను, ఈక్రింద నుదహరించిన విషయ
ములను తీర్మానించుటకు సమావేశమగును (1) Franchise
committee వారికి ఈ సంఘము పత్రమున పంపవలసిన
నివేదికలు. (2) రాజోవు దేశీయ మహాసభ లో
సంస్కరణప్రకాశిక తీర్మానములను మార్చు
వలసిన అవకాశము. (3) జి. రామేశ్వరరావుగారి అభిలభారత
సభోపసంఘ సభ్యత్వమును గూర్చిన యుత్తరము. (4) లండన్
పట్టణములో దేశీయమహాసభ జరుపుట, లిల్ గారిని సంద
సంఘములో సభ్యులుగాజేర్చుటకు ప్రయత్నములు మొదలగు
వానిని గూర్చి. (5) అనసరములగు నితరవిషయములు.

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లండు తపాలు:—ఇంగ్లండు తపాలు రేపుకంటే
జేయబడును.

హిందూ శ్రీ లక్ష్మీవిలాస సభ:—సభవా
యాజమాన్యముక్రింద రేపు 5 వ తేదీ గురువారము సాయంత్రా
లము 4 గంటలకు చింతాద్రిపేట సామిబాయకవీధిలోని
19 వ నెంబరుగృహమున సుభద్రావరణయ కాలక్షేపము
జరుగగలదు.

నౌకాయుద్ధ చిత్రపట ప్రదర్శనము:—పల్లిసి
టీ బోర్డువారి యాజమాన్యముక్రింద క్రీస్తును నెలవులలో
జరిగెడి యాత్రదర్శనమునకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.
వివిధ విశేషములు ప్రదర్శింపబడును. క్యాటలాగులు సిద్ధమ
గుచున్నవి; శీఘ్రముగానే విక్రయింపబడగలవు.

నెలవుదినము:—యద్ధ విరామ గౌరవాధ్యక్ష
గా చెన్నపురి దొరతనమువారు ఇంకకు ముందిచ్చిన నెల
వులుగాక ఈ నెల 23 వ తేదీనాడు గయితము రాజధాని
లోని ప్రభుత్వకార్యాలయముల కన్నిటికిని నెలవిచ్చుటకు
తీర్మానించుకొనినారు.

బారిష్టరు శాస్త్రిగారు:—బారిష్టరు పి. వి. శాస్త్రి
గారు వాణిజ్యశాస్త్రమున కొన్ని విషయముల పరిశోధించుట
కు మొన్న ఆస్ట్రేలియాదేశమునకు వెళ్లిరి. వీరిని వీడ్కొలుపు
సందర్భమున మదరాసు నగరములోని వర్తకులు కాస్మాపాలి
టను క్లబ్బునందు గొప్పవిందు చేసిరి.

నేతయంత్రాగారములు:—వెరంబూరునందలి
బకింగాము, కర్నూటికు యంత్రాగారములు నేడును మూయ
బడియున్నవి. కూలివాండ్ర పరిస్థితులు యాధారీతిగజే
యున్నవి. బారిష్టరు లక్ష్మణయ్యగారు కూలివాండ్ర కష్ట
నివృత్తములను కనుగొనుటకు నర్వప్రయత్నములను జేయుచు
న్నారు.

విద్యుత్తు దిగుమతి నిషేధము:—తెంగా
రాజధాని బంకూరాజ్జిలోని కొన్ని స్తేషనులనుండి విద్యు
త్తుకాని ధాన్యముకాని దిగుమతి చేయుటకు ఇదివరలో శ్రద్ధిపె
కేటు లియ్యవని తాము జేసిన ప్రకటనమును, తెంగా
నిబిల్ సప్లయిన్ డైరెక్టర్లు గారట్టి నిషేధ మికమిద నావశ్య
కమని తెలియబరచుటచేత. నిబిల్ సప్లయిన్ డైరెక్టరుగారు
రద్దుపరచినారు.

నిమ్మజాత్యుద్ధారకసంఘము:—ఈ సంఘము
వారు రావుబహద్దరు సి. కల్లుకునెట్టిగారి పోషకత్వమున మొక
ధర్మరాత్రి పాఠశాలను స్థాపించిరి. ఈపాఠశాల ప్రారం
భోత్సవము రేపుసాయంత్రము 6 గంటలకు చింతాద్రిపేట
అరుణాచల నాయకవీధియందలి కార్పొరేషన్ హాల్లో
మూలము కట్టడములో జరుగును. పురుకొట్టిన్స్ కే. ఎన్.
దొరరాజుగారు ప్రారంభోత్సవము నిర్వహించి విద్యనుగురిం
చి యుపదేశించెదరు.

సీతారామయ్యగారి కేసు:—ఈచుధ్య జర్మ
నులలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరపుచున్నారను నేరము
మీద ఆరెస్తుచేయబడి వెంగళపట్టు జిల్లాజడ్జిగారిచే పేషెంట్
కేసునిశ్చయ బొందిన కంటివరము నివాసులు సి. ఎన్. సీతారా
మయ్యగారు మొన్న హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు ఎయిలిం
గు, కృష్ణమగార్లవద్ద ఆపీలుజేసియున్నారు. దొరతనమువారి
కత్తుమున ఆస్పనగారు వాదించుచున్నారు సీతారామయ్య
గారి పక్షమున నెరతు న్యాయవాదులు లేరు. న్యాయమూర్తు
లు ఆపీలుజేయుమన తీర్పుచెప్పగలరు.

ఎన్. వి. సెట్టిగారి ఛాయాపటము:—వైశ్య
కులకళోపదేయు మదరాసు ఆశ్రయైక్యమహాసభాధ్యక్షుడు
ను బెంగళూరు మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ స్కూలు నూపరిం
టెండెంటును కీర్తిశేషులును ఆయన ఎన్. వి. సెట్టిగారి ఛా
యాపటములు ఆశ్రయైక్య మహాసభాకార్యదర్శి (కృష్ణయ్యగారు
వీధి, బార్లిటపురు) గారియొద్ద 12 ఆనాలచొప్పున (తపాల
కర్ములువేలు) నెలకు దొరకును. ఈపటముల యచ్యుకముల
వలని లాభమును స్వాదేంబు ఇంప్రూవుమెంటు సొసైటీవారు
సెట్టిగారి స్మరణచిహ్న స్థాపనార్థము వినియోగింపబడును.

విరోధాపాయధవిరామము

(రైతు దుష్టాచారము)

ఇంగ్లండు

భారతవర్షము

రాజకీయాభివృద్ధి

లండన్, నవంబరు 27:—బ్రిటన్ ఇండియా సంఘము వారు నిన్నటిదినము క్యాంప్డన్ భవనమున సర్ విలియము డ్యూకుగాని ఆహ్వానించిరి. తత్సందర్భమున ఆయన ఇట్లునుడిచిరి:— హిందూజాతీయమున, మరియు జాతీయములందును నిదానముగ రాజకీయాభివృద్ధి కలుగవలయునన్న తగినంత ఓర్పు పట్టుదల పుట్టజుచుండవలయును. కాలమువచ్చుకరకు వేచియుండవలయును. ఏలననగా హిందూజాతీయ సాధారణముగను ప్రస్తుతము జనసామాన్యము రాజకీయమార్పులకు గోరియుండలేదు. వారి కట్టికోకిలేదు. వలయునని కృషిపల్పెడి స్వల్పసంఖ్యాకులు ప్రభుత్వభాగ్యతయందు తరిగి పడిన కాలమున—

జాగ్రత్తపడవచ్చుచిహ్నము

లండన్, నవంబరు 27:—బరోడా గయక్యాంగారు 100 పానులను ఒక సం॥ గి. మాంపేరు, హర్దీంజిప్రభువు, ఇండికేప్రభువు, సర్ వ.పూర్ణీప్రొచాగార్లు నూడ చందాల నిచ్చిరి.

విక్టోరియాక్రాను బహుమతులు

లండన్, నవంబరు 27:—యరి 7 విక్టోరియాక్రాను బహుమతి యొసగబడినట్లు గజెటునందు ప్రకటించబడినది. వారిలో రెండు విక్టోరియాక్రానులకు బహుమతులు మృతి సొందియుండిరి. అందు రిస్సాలాన బహుమతి (ఇదివఱకుండిన లాస్సర్సు 14 వ పటాలములోనినాకు ఇప్పుడు 29 వ లాస్సర్సు పటాలమునందున్నాడు) ఆయన సభియు గలను. సెప్టెంబరు 28 వ తేదీ యందును ఆతడు తనపటాలమువారు జోర్డను నది పడమటికట్టున నడిచిని కాషెహమామను నడుమకు బలియమగు శత్రుసామయము ముట్టడించినప్పుడు అతిసాహసమును జూపి స్వాతంత్ర్యమును గనబఱచెను. ఆ సాహసమును సమీపించినప్పుడు ఎడమవైపున ఒక కొండమీదనున్న మరఫిరంగుల కలనను 200 గల పదాతిదళములవలన తన పటాలము నష్టము నొందుచుండెనని రిస్సాలాన ఎత్తి సందేహింపక 6 మందిని తనవారికి తినికొని ఆతిథ్యధర్మముగా శత్రువువైబడి ఆస్తానమున నశింపజేసెను. అచ్చటనే ఆతడు ఒంటరిగ నుండి కొండపై ఒక మరఫిరంగిని పట్టుకొనునప్పుడు ఆతనికి బలియమగు గాయములు తగిలెను. ఆతడు గాయములవలన మరణింపకముందు ఆకొండమీద నుండిన పదాతిపటాలము ఆతనికి లొంగిపోయెను. ఆతని బుద్ధిమాత్మ్యమును ధైర్యమును ఆతిథ్యధర్మములు.

మధ్యప్రాదేశమున విమానదర్శాపతి యగు జనరలు సాల్వండుగారు డిసెంబరు 16 తేదీ మధ్యాహ్నము కెయికో నుండి విమానమార్గముగ బాద్వాడుకువచ్చిరి. వారితోగూడ మరి 4 గురు వైమానికాధికారులుండిరి. వారు నవంబరు 80 వ తేదీ యందును 7-40 గంటలకు కెయికోనుండి 5 కిలోగంటలైన వెనుక డెమాస్కసులో దిగి అచ్చటనుండి బురునాను మధ్యాహ్నము 7-40 గంటలకు బాద్వాడులో దిగిరి.

మార్పులుపాను, క్లెమెన్కో

లండన్, డిసెంబరు 2:—హావాసంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—చారీంగుక్రానులో నిన్నటిదినము ఫావ సేనానిగారును, క్లెమెన్కోగారును ప్రవేశించిరి. వీరికి ఆర్థిక దృక్పథముగ సత్కారము జరిగినది. ఈ ఊత్సవమును జూనుటకు ప్రజలు తొందరపడకుండునని పరామర్శ తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచు జయజయధ్వనములు మిన్నంటునటుల ప్రేక్షకులనుండి బయలుదేరినవి. ఈ ఆతిథ్య లిద్దరిని కన్నాటు ప్రభువుగారును, లాయరుబాద్విగారు కలసికొనిరి.

జర్మనీ విజయము.

బ్రిటిషు పత్రికలన్నియు ఫావ సేనానిగారిని జర్మనీ విజయతయని ఆహ్వానించుచున్నవి. క్లెమెన్కోగారు గొప్ప రాజకీయ తత్వజ్ఞుడని అట్టి సామర్థ్యముగలవాడగుట చేతనే మిత్రమండలి విశ్వాసమునకు పాత్రులైరి అనుచున్నవి. వీరు

నీవీరు ఆగ్లాండ్లో, బ్యారన్ సోసీగార్లతో కలసి సందేశమువేయు జేయవలసిన ఏర్పాటులకు జేయుటకై వచ్చిరి. 1914 సం॥ సెప్టెంబరులో లండన్ నగరమున చేసికొనిన ఒడంబడిక నే ప్రమాణముగ గైకొనవలయునని పరామర్శ పత్రికలు హెచ్చరించుచున్నవి. మిత్రమండలి సమావేశమున ఆవలంబించు విధానములను పరిష్కరించు ఏర్పాటుల గూర్చి పరామర్శ పత్రికలు తెలియజేయుచున్నవి. రెండవ విషయము గూర్చి మిత్రమండలి రాయబారు లండనును గూర్చి ప్రస్తావించెదరు. తదనంతరము గొప్పచర్చ జరుగును. డిసెంబరులో ప్యారిసుకు ఆరుగురు అధికారులు వచ్చెదరు. ఆల్బర్ట్ రాజుగారు గురువారమునాడు విచ్చేసెదరు. వీరితో వెనిడెంటు విల్సనుగారును, ఇటలీరాజును, స్పెయిన్ రాజరక్షకుడును గ్రీసురాజును బ్రిటిషునాకా ప్రతినిధులును అనుసరించెదరు.

ప్రేలుకుపదార్థముల పరిశ్రమ

లండన్, డిసెంబరు 2:—29 సంఘములు కలసిపోయినవి. 180 లక్షల పానులు మూలధనము దక్షిణాఫ్రికా ఆస్ట్రేలియా సంఘములు గూడ వీనియందు చేరవని.

మిత్రమండలి సమావేశము.

లండన్ డిసెంబరు 2:—నేడు 11 గంటలకు హెంగు వీధి 2 వ గృహమున మిత్రమండలి సమావేశము జరిగినది. ప్రజలు మార్పులు ఫావగారి మోటారు బండి చుట్టుకు చేరి ఫావగారి నభినందించిరి. లానుకు బార్ని గాని మాకే ప్రశంసించి పరామర్శ జాతీయ గీతమును పాడిరి. సుధిపథ జరుపుట కాలవిధమును గూర్చియు తాత్కాలికవిధానపు మార్పులను గూర్చియు కెయిజరుగూర్చియు నాలోచింపబడెను. పరామర్శ ఇటలీ ప్రతినిధులును లానుకుబార్ని బోనర్లా బాల్బుగ సర్ హెన్రీవిల్సను సర్ మారిసు హాంకీగార్లును పాల్గొనవచ్చిరి.

అనన్యతయగు ఉత్సాహము

వాతావరణము ప్రతిహతముగనున్నను ఫావ సేనాని క్లెమెన్కోగారిని జూనుటకు ప్రజలు వేలకొలది వచ్చిరి. ప్రముఖులగు ఆంగ్లేయరాజకీయవేత్తలును, నాకా భూస్వామ్యప్రతినిధులును చారింగుక్రానులో ఈ మహాసభయందు దర్శించుటకు విచ్చేసిరి.

లండన్, డిసెంబరు 2:—నేడు 8 అంకగ్గాములు టిర్నిటు నాకాసేనానికి లోబడినవి.

మరణము.

లండన్, డిసెంబరు 2:—ఎడ్మండు రోస్టెడుగారు మృతినొందిరి.

ప్రాము

లండన్, డిసెంబరు 2:—1870 సం॥ వ్యవస్థలైన వైని కులను గూర్చి చాంపెగ్నిలో వెనిడెంటు పాయింట్ కేసుగారి అధ్యక్షతక్రింద వార్షిక సమావేశమైనది. పూర్వపు కష్టపడిన ములన్నిటిని (1870 సం॥ సంగతులన్నియు) మార్చి ను యుద్ధ విజయముచేతను, వెర్దురు రక్షణములవలనను మరిచిపోవలయును. 1870 సం॥ జర్మనులు విజయములైరి. ఇప్పుడు మనము విజయములగుదుమని పాయింట్ కేసు ప్రకటించిరి.

చీనా

చీనా - నల్లమందు

అధ్యక్షుని నిశ్చయము

లండన్, నవంబరు 27:—నిన్నటిదినము తంత్రివారలో చెప్పబడిన 12 వందల వెల్లెల నల్లమందును కొన్ని ఖరీదునకు మరల కొనెదమని బ్రిటిషువారు చీనాదేశము అధ్యక్షునకు తెలియజేసిరి. వీనివిలువ 50 లక్షల పానులు కాని అధ్యక్షుడు అంగీకరించలేదు. నల్లమందు వర్తకమును మొదలంట అజాగ్రహ్య నిశ్చయముతో ఇంత నల్లమందును తగులబెట్టు నిశ్చయించుకొనెను. జపానువారు నల్లమందువర్తకముచే గొప్ప లాభమును పొందిరి. అందుచే చీనాదేశపు అధ్యక్షుడు ఇట్లు చేయుటనుకొనుటచే వీరికి నష్టముగ నుండగలదు.

అమెరికా

సముద్రవ్యాపారస్వాతంత్ర్యము

కర్నలు రూస్వెల్టుగారు.

లండన్, నవంబరు 26:—జర్మనీయును వెనిడెంటు విల్సనుగారును ఊహించినట్లు సముద్రవ్యాపారస్వాతంత్ర్య స్థిరీకరణమున స్థితిగతులు బాగుగా దెలిసిన ప్రతిజర్మను దేశ్య సియను వంగీకరింపకు: విల్సనుగారు ఇంకను తటస్థముగా నుండియు సముద్రములపై జర్మనులు అమెరికనులను చంపినందులకు తన కోపమునుజూపక అమెరికను సముద్రవ్యాపారమునకు బ్రిటిషుదేశము అడ్డురచ్చుచున్నదని బలవంతముగా ఆక్షేపించి రని కర్నలు రూస్వెల్టుగారు ఒకవ్యాసమును ప్రకటించిరి. అమెరికా యుద్ధమున జేరినప్పుడు ఇంకను తటస్థముగా నుండిన దేశములయెడ అంతకుముందు తా మంగీకరించుచుండిన భావమునే విల్సనుగారు ప్రకటించుచుండిరి. ఈ 14 ముఖ్యసంధిగూతములలో ఈ విషయమును ఒకటిగ నుండినచో జర్మనీ యుద్ధమున జయించియేయును నని రూస్వెల్టుగారు వ్రాసిరి. సముద్ర వ్యాపారస్వాతంత్ర్య మనగా మనుష్యజాతిని బానిసలయగ జేయుటయే.

బెల్జియము

రాజుగారు-బెల్జియము

లండన్, డిసెంబరు 2:—బ్రిటిషురంగముననున్న రూటు విశేషము డిల్లు తెలుపుచున్నాడు. 80 తేదీని రాజుగారును రాజమరులును 80-వ తేదీని ఆగ్రానులో ప్రవేశించిరి. అచట నుండి హౌయి, న్యూరెక్ సియపులకుపోయిరి. నీబోర్లెన్ గర్గర్ నిద్ర పోయిరి.

లండన్, డిసెంబరు 2:—బెల్జియను పత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—1914 సం॥ లీజుకు కాపాడిన సేనలతో రాజదంతములు లీజులో ప్రవేశించిరి. బెల్జియను ఆర్థిక దళము ఎయిలా చేపటాలో ప్రవేశించినది. ఇది జర్మను అధికారుల కోరికమీదనే చేయబడినది.

దుమ్మా

హోలండులో యూదులను చంపుట

బెర్లు, డిసెంబరు 2:—రెంబర్ట్ గూ నిటీరల జరిగిన కలతలలో 40 మంది యూదులును 12 గురు క్రైస్తవులును చంపబడిరి. చెరసాలలనుండి వదలబడినవారు 'సేనలోనుండి పాటిపోయినవారు నీదారుణములకు సరిసిరి. వీరిలో సగము మంది పోజులు వారిలో 50 మందిని తుపాకులతో కాల్చిరి. 1500 మందిని చెరసాలలో నుంచిరిని హోలండు వార్తాసంఘము వారు తెలిపిరి.

స్వాక్సీ-మిత్రమండలి నాకాదళము.

లండన్, నవంబరు 27:—స్వాక్సీలోకన్న మిత్రమండలి నాకాదళము 29 తేదీని నీవాప్తలూలో ప్రవేశించిందని నాకావర్ణమువారు తెలుపుచున్నాడు. జర్మను స్వాధీనములోకన్న రషియను నాకలన్నియు మిత్రమండలి నాకాప్రతినిధుల కళము చేయబడినవి. జర్మను అంతర్గాములు గూడ వశపరచబడినవి.

హోలండు

సంఘ సంస్కరణములు

లండన్, నవంబరు 27:—ప్రభుత్వమువారిని, రాజ్ఞిని వైశ్యమును ప్రజలభావములను మొదట రాజ్యాంగసభయందు అన్ని పక్షముల వక్తలును కొనియాడిరి. సంఘసంస్కరణములకు కలయు సాయమునంతయు జేయుటకు సంసిద్ధులగున్నారని అందరకు తెలియజేసిరి. సంఘసంస్కరణములు జరుగుదుగ కావలయునని ఎం. విలిజరుగారు కోరిరి. కాని అధికారమును కాస్త్రుసమృద్ధియుగ పొందినవారే చలాయించవలయు ననిరి.

ప్రధానమంత్రి ఇట్లు నడివెను:—అన్ని పక్షములవారును ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడినందులకు ఎంతయు వందనీయులు. మార్పులను జేయునపుడు ప్రజల కోరికలన్నియు సమగ్రముగ ఆలోచించబడును.

జర్మనీ

50 వేల రైలువేగములు.

పారిసు డిసెంబరు 2:—జర్మనులు 150 వేల వేగములకు వశపరచిరిని మాటను పత్రిక వ్రాసినది.

స్వీడను-జర్మనీ

అమెరికన్ దేశము 2:—అమెరికన్ దేశములకున్న ఇతర సరకులను జర్మనులు స్వీడనుకు పంపించుట దీని ద్వితియ నాదు నిశ్చయించిరి. జర్మనీ శత్రువుల సరకులను నింపుకొనిన స్వీడను నాకల ఆసరకులను మరల దిగుమతి చేయుట కాజ్ఞా పించుట నని తెల్లిననుండి తంజివార్త వచ్చినది.

కెయిజరు బహిష్కరణము

లండను, డిసెంబరు 2:—హాంకను వారు కెయిజరు బహిష్కరించుట నెదిరి నిశ్చయించుటకు యుద్ధయంత్రము వారును అదిని చేసేవలయును ముఖమున ఆలోచించి నిర్ధారణ చేసినది. అట్లారని జనరలు నుడివెను.

లండను, డిసెంబరు 1:—కెయిజరు దంపతులు జర్మనీలో ప్రవేశించుటకు జర్మను ప్రభుత్వము వారు ఆజ్ఞా పించిరి.

రైను రాష్ట్రములో నున్న జర్మనులు-ఫ్రాన్సు సేనాని.

లండను, డిసెంబరు 1:—రైను ప్రవియాలో మిత్ర మండలి సేనలు ప్రవేశించి ఆక్రమించుకొన్నది. ఈ రాష్ట్రమున నున్న జర్మనులు విధేయత ప్రకటించుటకు ముందుగా (ఫ్రాన్సు) కార్యములను చేయవలయునని ఫ్రాన్సు సేనాని జర్మనులను హెచ్చరించెను. అట్లు గాక భిక్షముగ ప్రకటించినచో ఎట్టి విచారణ లేకుండు శిక్షించబడుదురని నుడివెను.

లండను, డిసెంబరు 1:—జర్మను ప్రభుత్వమును విచ్చి న్ను మొదలుపెట్టిన స్వాతంత్ర్య సాంఘికవాదులు తుట్టించు మున్నుచున్నారని హెర్ ఈబర్ట్ డిప్యూటీ సెనెట్ బెర్లినునుండి తంజివచ్చినది. జర్మను ప్రతిఘటన ఇట్లు వాగొనచున్నది:— పరిపాలనకుండు అరాజకవాద నున్నది. మామూలములలో 8000 లక్షల మార్కులను మరలగా ఖర్చు పెట్టిరి.

బ్రిటిషు సేనలు.

జర్మను రాష్ట్రము.

లండను, డిసెంబరు 2:—సర్ డగ్లసు హేగు గార్డులు తెలుపుచున్నార:— నిన్నటిదినును యుద్ధ సేనల రెండవ వైద్యము వ్రాసుచు సేనాని యాజమాన్యమున భీష్మ ఈ వెక్ ముఖ్య జర్మను సరిహద్దులను దాటినది. రైను యుద్ధముగ ముందు కేగినది. బర్లూన్ లోను భగ్గె గను మాంటాజీ పంక్షిని చేరినది.

అమెరికన్ సైన్యమున-జర్మనీ.

లండను, డిసెంబరు 2:—అమెరికన్ ఇట్లు తెలుపుచున్నార. 3-వ అమెరికన్ సైన్యము జర్మను సరిహద్దులను దాటినది. అల్పర్స్టెగు వింటు సేనల మాయలు-బాప్ట్రలేను బ్రాగ్స్టో పంక్షిని చేరినది.

యుద్ధ ఖైదీలు తిరిగివచ్చుట.

బొంబాయి యందు స్వాగతము.

సోమవారమునాడు బొంబాయికి వచ్చిన వాగ్స్వా అను అనుభుతి నాకలో 12 మంది వైద్యాధికారులు, 53 మంది వైద్యులును (అందఱును తుట్టి యుద్ధ ఖైదీలు) తిరిగి వచ్చిరి. వైద్యులలో 12 మంది చాల తీసిపోయియుండిరి. నాక అత్రాంగ్లా దామలలో ప్రవేశించినప్పుడు "భరతవర్షమును ఆమె మిత్రబృందమును తమయోధుల పునరాగమనమున స్వాగతము నొసగుచున్నది. భరతవర్షమును సామ్రాజ్యమును వాకి నమగ్గుచుండి దీక్షాయురారోగ్యములు గలుగునట్లు ఆతిర్వ దించుచున్నది అను సంకేతము పంపబడెను.

గవర్నరు గారిభాగ్యము, జనరల్ సెంటునాక్, కెప్టెన్ విల్సన్ మున్నగు వారు స్వాగతకరబృందముననుండి వైద్యులు నాక దిగినతోడనే సన్మానించి చేతులుగట్టుకొని స్వాగతవాక్యములను బలుకుకొనిరి. ప్రక్కనున్న పాకలోవారికి భారతీయుల చేతను యూరపీయుల చేతను ఫలాహారము లొసగబడెను. ఫలాహారము లైసమెంట్ విల్లిండ్సు ప్రభిష్ట వైద్యనిశ్చయగులకు పుష్కలములను వేసిరి. ఇతర స్త్రీలు వైద్యులను పుష్కలములందు కృతులను గానించిరి. తరువాత 5 నిమిషములకు అట ఫోటో గ్రాఫరులును, సినిమా ప్రదర్శకులును తమపనులను జూచుకొనిరి. బొంబాయి పౌరులచే నొసగబడిన 20 మోటరు కారులలో వారు, ఉత్సాహపాములు చెలగుచుండ, బయలుదేరి మేరెనలైన్సుకు పోయిరి. అచ్చట జనరల్ వైటు, వైటు సతి మున్నగువారు వారికి స్వాగతమునగిరి.

విద్యాలయములు

వైద్యపరీక్ష.

దొరతనమువారి వ్రాయుత్తుములు.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు దివానుబాదను ఆర్. రామ చంద్రరావు పంతులుగారు ఈ క్రిందివిషయమును ప్రకటించుచున్నారు:—

ప్రభుత్వమువారు విద్యాలయములను పరీక్షించి వాని రకు వైద్యపరీక్ష చేయు విషయమును గురించి చాలా కాలము నుండి ఆలోచించుచున్నార. విద్యాశాఖాధ్యక్షులు 1916-17 సంవత్సరములో ముగియు పంచవార్షిక నివేదికమునందు ఈ విషయమును గురించి చర్చించి, మోదర విద్యాలయము లందు వైద్యపరీక్ష చేసేయెవల విద్యార్థుల స్థితిగతులును, పాఠశాలల ఆరోగ్యసౌకర్యమును, బాగుగా తెలియగలనని అభిప్రాయపడుచున్నారు. నివేదికమునందే, శాఖాధ్యక్షులు నగరమునందలి రాజధానినందలి కొన్ని కళాశాలలు, విద్యాలయములకు వైద్యపరీక్ష చేయుటకు గాను కొన్ని నూచనలకు దొరతనమువారికి తెలుపుచున్నారు. ఈ విషయమున దొరతనమువారు చేయునెంచిన కార్యముల వివరములను.

చిన్న పిల్లవాండ్రయొక్క ఆరోగ్యమును కనుగొనిన యెడల వాకిని, తలిదండ్రులకును, ఇరుగువారును నాండ్రును చాలా భయపడుదు. ఒక బాలకునికి, వెన్ను కంగిపోవుట గాని, కంటిమాపునందలి దోషములు గాని, చెవి సంబంధములగు లోషములు గాని, తక్షణమే పరీక్షించునెడల వాని తీవ్ర యాత్రయందు మన మోతము సహాయము చేసినవారమును. ఒక వానియొద్దగల అంటు వ్యాధి కనుగొనిన దానిని ఇతర బాలకులకు వ్యాపించుననుకొండ ఎంతయు పనిచేయవచ్చును. అందు గవర్నరు గారి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి విద్యాశాఖాధికారుల నూచనల నామోదించుచు, ఈ విషయమున తగు ప్రయత్నములను చేయవలయునని అభిప్రాయపడుచున్నారు విద్యాలయముల కార్యనిర్వాహకుల సముత్తము ఈ విషయమును క్రమశిక్షా వాగ్దించిన కోసమున్నారు.

పిల్లవాండ్రకు చేయవలసిన వైద్యపరీక్ష విషయమున భారతమునందు ఆకాశికు సంబంధించిన అధికారుల చేతులలోనే యుండవలయును. అయినను ప్రతి విద్యాలయమునకును సామర్థ్యమును నొకవైపున పాఠశాల వైద్యాధికారిగా నియోజించిన చాలా భయమునని దొరతనమువారు నూచించుచున్నారు. అట్లు నియోజించబడిన విద్యాలయ వైద్యాధికారి, ప్రధానోపాధ్యాయునితోగాని, లేక పాఠశాల పట్ల అధికారము గలవారితోగాని సంప్రదింపి, ప్రతిసారియు విద్యాలయమున చేరు క్రొత్త విద్యార్థులకు వైద్యపరీక్ష చేయుచుండవలయును. ఏ పిల్లవానికైనను అంటు వ్యాధులు గాక, త్వరలో నివారణ యగు దృష్టిగోపము, పుటిపిప్పి, కుగిలీయున్నగు వ్యాధులుండియెడల వాని విషయమున తగు వైద్యసహాయము బొందుటకు వీలుండుటకు, బాలకుని తలిదండ్రులకు గాని, పోషక కర్తలకు గాని తక్షణమే తెలుపుచుండవలయును. కొద్దిపాటి అంటు వ్యాధులగు, కష్టి, తామర మున్నగువానిచే పిల్లవాడు బాధపడుచుండియెడల పిల్లవానిని కొంత కాలము పాఠశాలకు రాకుండ చేసిన వ్యాధులు నివారణ యగును. ఇతర బాలురకు అని అంటుకొనకయుండును. కావున ప్రధానోపాధ్యాయులు పిల్లవాండ్రు పురోభివృద్ధికి గాను వైద్యులు నూచనల తక్షణమే కార్యరూపమున బెట్టవలయును. పిల్లవాండ్రు కేవల క్రైస్తవ, బౌద్ధ, క్షత్రియ వ్యాధులున్నచు వైద్యాధికారి కనుగొనిన యెడల, ఇతర బాలురకు, ఆ అంటు వ్యాధుల వ్యాపించి రక్షించుటకుగాను, పాఠశాలాధిపతి తక్షణమే పిల్లవాని తలిదండ్రులకు గాని, పోషకులకు గాని, తెలిపి అంటు వ్యాధిగల పిల్లవానిని పాఠశాలనుండి పంపివేయుటకు ప్రయత్నించవలయును. ప్రతి విషయములోను, పిల్లవాని వ్యాధి నివారణ చేసికొనుటకు వాని తలిదండ్రులే తగు వైద్యసహాయ మిప్పించుచుండవలయును.

వైద్యాధికారి అప్పవద్దను పాఠశాలాధనములను పరీక్షించుచు, ఆనారోగ్యకరములగు లోషము లేవైననున్న వానిని నివారణ చేయుటకు పాఠశాలాధికారులకు తగువిధముల సలహా నిచ్చుచుండవలయును. ప్రధానోపాధ్యాయులు గాని కార్యనిర్వాహకుడుగాని, విద్యాశాఖాధికారితోడను, స్వర్ణము జనరలు గారితోడను సంప్రదింపుచు, వైద్యాధికారి మాపిన లోషములను సద్దుపాటు చేసికొనుచుండవలయును.

ఈ నూచనలు పాఠశాలలకు ముఖ్యముగా అనుగ్రహించును. కళాశాలలలోని విద్యార్థులు పెద్దవాండ్రు. ఆరోగ్య విషయమున వారు వైద్యసహాయ పొందుటకు కాలము

మించిపోయి యుండును. అయినను కళాశాలలకు 1917 నాఁడు నెల 7 వ తేదీ నాడు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన యుద్ధపు ప్రకారము విద్యార్థుల స్థితిగతుల కనుగొనుటకు నియోజించబడిన యుపాధ్యాయులే విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరీక్షకులను కనుగొని తగురీతిగ వారికి వైద్యసహాయ మిప్పించుటకు సలహా నిచ్చుచుండవలయును.

ప్రభుత్వము వారికిని, స్థానిక సంఘములకును సంబంధించిన విద్యాలయములయందు వైద్యాధికారిని నియోజించు భారము పాఠశాలా పరీక్షకుల కీయబడినది. వారు తగుసామర్థ్య లగువారిని కనుగొని వారి జీతము మున్నగు విషయములను తెలుపుచు, విద్యాశాఖాధికారికి నివేదికమును బంపుచుండవలయును. కొంత కాలమువరకు ఈ విషయమున ప్రభుత్వము పక్షమున సర్వ కార్యములను విద్యాశాఖాధికారియు నిర్వహించుచుండవలయును. దొరతనమువారి గ్రాంటులకు బొందు పాఠశాలలలో వైద్యాధికారులను నియోజించు భారము పాఠశాలాధికారులకే విడిచిపెట్టబడినది. విద్యాశాఖాధికారితో సంప్రదింపి, దొరతనమువారు, విద్యాలయ వైద్యాధికారి వేతనమునకు గాను ఆ పాఠశాలలకు కొంత ద్రవ్య సహాయము చేయగలరు. విద్యాశాఖాధికారి ఆయా పాఠశాలలకు ఎంత ఎంత గ్రాంటు సీ పని కొరతీయవలయునో తెలుపుకావలెను దొరతనమువారికి బంపుచుండవలయును. వైద్య పరీక్షకు విషయమున కళాశాలలలో గాని, పాఠశాలలలో గాని, అగు ఖర్చులకు గాను కొద్దిపాటి ద్రవ్యమును ప్రతి బాలకుని యొద్దనుండి కనుగొనుచేయు విషయమున ఆయా పాఠశాలల, కళాశాలాధికారులే ఆలోచించుటకు స్వాతంత్ర్య మియ్యబడినది.

బెజవాడలో గొప్ప బహిరంగ సభ

బెజవాడనుండి 3-వ తేదీని డివిజన్ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి అయ్యు కేరక కాలేజ్ గారే, స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి కొండపల్లి శ్రీరామచంద్ర గారే గిల్లు వ్రాసుచున్నారు.

బెజవాడ డివిజన్ కాంగ్రెసు కమిటీ సరాజ్యసమితి యాజమాన్యముక్రింద ఈ నెల 8-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు బెజవాడలో ఎవ్వరైనను దిగిర ఆవరణములో గొప్ప బహిరంగ సభ జరుగును.

(1) రాజోవు సంధిసభలో హిందూ శత్రుత్వయొక్క స్థానము (2) కృష్ణాగోదారి గుంటూరునుంచలములలోని పల్లపు భూములకు దొరతనమువారు హెచ్చించవలసిన నీటితీరున ఈ విషయములను గూర్చి తీర్మానములు చేయుట దొరతనము వారికి పంపబడును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీవర ఆరోజునాడ బెజవాడలో జరుగును. అనేకమంది ఆంధ్ర ప్రముఖులు దయచేయుచు గావున ఆంధ్ర నాయకులు వెక్కిరుచుండి ఈ బహిరంగ సభలో ఉపస్థితింతురు. అందరు దయచేయి పాల్గొనుట.

వచ్చు ముబ్బరారు, బి. ఎ. ; గారు:—ఈరు ఇంజనీరింగు కాలేజీలో ఎలక్ట్రికల్ డిపార్టుమెంటునందు 200 లతో ఆరంభించి రెండేసి సంవత్సరములకు 40 నా 400 యాజ్యముల పర్యంతము పెరిగెడి మామ వేతనముతో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడి ఈ నెల 1-వ తేదీని చార్జి పుచ్చుకొన్నట్లు తెలియరచినది. వీరు రాతా కాలేజీలో 3 సంవత్సరములకు సీమెన్సు బ్రదర్సులో కాలేజ్ ఇంజనీరుగా 2 సంవత్సరములకు పనిచేసినారు. ఇంజనీరింగు కాలేజీలో మద్యోగము పొందిన మొదటి యాంగ్ల డిప్లొమే యని యభిసందించుచున్నారము.

కనిగిరి డి. ము. కోర్టులో

O. P. 13 of 1918.

(1884) పిటిషనరు:—పోడపాటి చంద్రమ్మ.

ఇందువలన సకలమైనవారికి తెలియజేయడ మేను నగా కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు ముక్ సభ కోర్టు ఫయలు, డి. పి. 1918 సంవత్సరం 1 నె 18 రున వాదించున పోడపాటి ముబ్బయ్య భార్య, పోడపాటి చంద్రమ్మ తన భర్తకు రావలసిన యాదర్తు అప్పులను తండుకొనుటకు గాను యీ కోర్టులో వారను సర్టిఫికేటు యిచ్చునని మనవిచేసుకొని యున్నది గనుక, ఆ ముఖపు దానునికి వుండేను బాధ్యతనుబట్టి మితు ఆ తేదీనుంచు కిష్టమున్నయెడల మియొక్క బాధ్యతను స్థాపించుకొనుటకు తగిన సాక్షి సాధనములు మొదలగు బుజువులతో యీ కోర్టు ఎదుట 1918 సంవత్సరం 1 డిసెంబరు నెల 20 తేదీ లోగా హాజరయి తెలియపరుచుకొనవలయును.

1918 సంవత్సరం నవంబరు నెల 80 తేదీన నాచే వ్రాలున్న కోర్టు ముద్రయున్న చేతుబడ్డది.

District Munisiff.

ఫిల్లిలో ఇండియా రైల్వే యుద్వ్యోగుల సమావేశము.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

1918 వ వార్షిక సభ ఫిల్లి నగరమున డిసెంబరు నెల 2 వ తేదీన జరిగినది. వాణిజ్య పరిశ్రామికమంత్రి, సర్ బార్ని బార్నెస్ ను, ఎఫ్. కోచింగు, జనరలు శ్రీలంకు (రైల్వే బోర్డు) సర్ ఆర్థర్ ఆండర్సన్, (యుద్వ్యోగ బోర్డు) గార్ల సభకు వచ్చిరి. బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే ఏజెంటు క్లాక్ గా రథ్యతుల కహించి యిటుల నుడిచిరి.

ప్రతివత్సరమునను వార్షిక సభలో రైల్వే సంఘాధ్యక్షుడు సభకు విషయములను వివరించుట అవసరముగా నున్నదిగాన నేనును పూర్వచారము ననుసరించుచున్నాను. కాని అననపరమగు నాలస్యము లేకుండ కార్యక్రమమును ముగించుట మనసంకల్పముగాన నేను సంక్రమముగానే వివరించెదను. నేను నుడువు విషయముల కర్తవ్యముగా నుండెను తొలుపును. నేటివల న్యకార్యాదుల నుడువచే ఈ విషయమున తగిన శ్రద్ధ వహించుటకపోతిని. 1918 వ వత్సరమునకు మనసంకల్పమున మిగుల నన్నధ్యక్షునిగ నియోజించినందులకు నేను మిగుల కృతజ్ఞులమునందును. సర్ బార్ని బార్నెస్, సర్ ఆర్థర్ ఆండర్సన్, కోచింగు, జనరలు శ్రీలంకుగార్లకు సభకు పట్టును న్యకార్యత మొనగుచున్నాను. గిలనుసరిగారి ఆస్పత్రిగా నుండుటచే సర్ రాబర్టు గిలనుగారు కాలిక పోయినందులకు చాలచింతించు గిలనుసరిగారి ఆస్పత్రివారు వివరములు నున్నాను. గతసంవత్సరము మనము సమావేశ మైనపుడు యుద్వ్యోగము తొలగలేదు. ఇప్పుడు మిలిటరీకి సంపూర్ణవిజయము కలిగినది. సంధి కూరిండుటకు మనమందరమును సంతసించుచున్నాము.

శక్తిమించిన పని.

యుద్వ్యోగమున రైల్వేకంపెనీలకు శక్తి మించిన పని కలిగినది. సామగ్రిలనుండజేయు స్థానమునుండి యుద్వ్యోగమునకు రాకపోకల ఏర్పాటులు సమగ్రముగా నుండవలెనను సంకల్పము యుద్వ్యోగులకు విధితమైనది. మెసపొటేమియా, తూర్పు ఆఫ్రికా, ఈజిప్టు, పెర్షియన్ రంగములకు ఇండియాదేశము సామానుల నుండజేయు స్థానముగా నెర్పడినది. అందులకు ఇనుప దారులకు పనిచేసిరి. యుద్వ్యోగులు కావలసిన సామగ్రిలను రైల్వే కంపెనీల ఆసమర్థతలకు సరిగ నుండజేయ లేకపోయినను కళంకము కలగకుండ రైల్వే యుద్వ్యోగులన్ని దగ్ధులవారును ఎన్ని లోపములును ఎన్ని ప్రతిరోధములునున్నను పాటింపక చాలశ్రమపడి తమవిధిని సమగ్రముగా నిర్వహించిరి. ఈ శ్రమనితరుల గ్రహించాలరు.

నూతనపరిస్థితులు.

నూతనపరిస్థితుల కనుగుణముగా సామగ్రిల నుండజేయుటకు రైల్వేకంపెనీలవారు క్రొత్త ఏర్పాటులను చేయవలసి వచ్చినది. ప్రతియుద్వ్యోగియును సర్వశక్తులను వినియోగించెను. అదివరకు పనికిరావని మూలజేయదగిన రైలుతోటలను మరొకటి వాడుటకును, తేలికబండ్ల బొటలను బరువుబండ్ల నింజరము నడుచునట్టి బొటలుగా మార్చుటకును, కావలసిన సామానులు యూరోపునుండి రావీలలేమిని యంత్రకాలలలో నేనానిని నిర్మించుటకును చాల జాగరూకత యావత్ శక్తి కమైనది. ఈ రీతిగా రైల్వే వారు భరింపవలసి వచ్చిన నూతనభారముల నన్నిటిని వివరముగా తెలుపవలసిన సొక పెద్దగ్రంథమును. మన యుద్వ్యోగులందరును చాల శ్రద్ధతో పనిచేసిరిని తెలుపుటకు చాలసంతసించుచున్నాను. వారి సహాయములకునే మనము ఇండియా దొర తనమువారి కార్యములను లోపము లేకుండ జరుపగలిగితిమి. ఇది ఆత్మకృత్యమవలె కనబడును గాని నాసంకల్ప మదిగాదు. నేను మనరైల్వే యుద్వ్యోగులను ప్రశంసించితినిగాని రైల్వే యజమానులను గాదు. యుద్వ్యోగులు చూపిన శ్రద్ధ మన మభినందించుట సముచితము.

సామగ్రిలు లేకుండుట.

యుద్వ్యోగుల పూర్వము దొరతనమువారు రైల్వేల పట్ల కొంతవరకు భవవిషయమున నుదాసీనతవహించుటకులనను యుద్వ్యోగుల ను నిట్టి లోపము కలుగునను ముందరి ఆలోచన లేకపోవుట వలనను ఉపకరణముల లోటు తలపించినది. రైల్వేలు దొరతనమువారి సామగ్రిలను గొనిపోవుట కశక్తములు కాకముందే యుద్వ్యోగులు ముగిసినది గాని హెచ్చుధరలమీద సామగ్రిలను కొని నూతనోపకరణములను సిద్ధపరచుట మాత్రము తప్పలేదు. యుద్వ్యోగుల పూర్వమే

దొరతనమువారు కావలసినవనము నొసంగినచో నీ సామగ్రి లనున్నిటిని వారు వెనుకనే కొని యుందురు. అప్పుడు భవస్వయము నుని చూచుటచే నిపుడు వివరీతపు భవస్వయము కావసినదని నది.

ముందుకాగ్రత్త

యుద్వ్యోగులకు సంసిద్ధులము కావలె నని యుద్వ్యోగుల తేని కాలముననే ఉపకరణములను సమకూర్చుకొనవలెను. రైల్వే ఉపకరణములను గూర్చి మాత్ర నేను నుడువుచున్నాను. యుద్వ్యోగులకు పూర్వము కావలసిన యుపకరణములు సమగ్రముగా నుండలేదు. యుద్వ్యోగులకు ఇండియా నుండి సామానులను పంపవలసి వచ్చుటవలన ఇండియాకు యూరోపునుండి సామానులు రావీల లేకుండుటవలన ఇండియాలో చాల క్రొత్తపరిశ్రమల నేర్పరుపవలసి వచ్చినది. ఇకముందుగూడ పారిశ్రామికోద్యమ మిదేశమున చాలసాధికము కాగలదు. ఇకముందు పారిశ్రామికాభివృద్ధి అధికముగా నెడల రైల్వేలు వెంబాంధవలెగాన రైల్వేలకు భవము సుసం గుటలో కృతశక్తి సమచితము గాదు. ఇండియా దేశమున పరిశ్రమలు పెద్దపెత్తున ప్రారంభమగుట జరుగు నేని ఆదిరకాలములోనే సామరజను రైల్వేవ్యవస్థలగుదురు. దేశముసంపన్న మగును. విద్యాపారిశుద్ధ్యకాఖల కధికముగా భవము కొరవడుట చేవారికరకాఖలకు భవము మితపరుచుచున్నాను. విద్యా విషయమున సభికుముగ వ్యవహరపరుచుచున్న భవముం కధిక భాగము కార్మికవిద్యలకు పునయోగించి యుండవలసి. రైల్వే వారి సహాయమును కోరినచో వారు సామాన్యప్రజల నిత్య కృత్యముల కభ్యంతరము లేకుండ వారిని బాగుచేయుటకు తగిన కార్మిక విద్యలకు నేర్పుటకు రాత్రి పాఠశాలలను విద్యార్థి నిలుపుములను ఏర్పరచియుందురు. యుద్వ్యోగులు ముగిసినను రైల్వేల భారముమాత్ర మింకను దీర్చు కాలము వరకును తొలగదనుట నిశ్చయము. సామానుల బండ్ల ఆవశ్యకత ఈ సంవత్సరము చాల హెచ్చుగా నుండునుగాన ప్రయాణికుల బండ్లసంఖ్య నింతకంటె హెచ్చించుట కవకాశము లేదు. ఎంతవరకు వానిసంఖ్యను హెచ్చించుట కిదివర కవకాశముండెనో అంతవరకును వారికి వరకే హెచ్చించిరి. గత మూడువత్సరములలోను ప్రయాణికుల సమపాయమునకు చాల నిరోధము కలిగింపబడినను ప్రజలందరును ఓరిమనహించినందులకు మన సంతసము తెలుపుట కిప్పుడదను కలిగినది. యుద్వ్యోగులకునే నిరోధము కలిగినదని ఎల్లవారును గ్రహించి కాంతించిరి.

ముందరకగ్రతి ప్రయాణికులు.

కడపటి తరగతి ప్రయాణికుల సౌఖ్యమునే ప్రధానముగా నుంచుకొని అవకాశమును బట్టి చేయదగిన సమపాయములను చేయుటయును రైల్వేకంపెనీల వారెట్టిలోపమును కలిగింపరు. ప్రస్తుత మధికమగు నవకాశము లేకపోయినను విషయప్రాముఖ్యత కొరతవదదు. అన్ని తరగతుల ప్రయాణికులకు నువనరముల సమపాయమును చేయుట కొకకంపెనీ వారు ప్రస్తుతము ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని యుద్వ్యోగులలోటుచున్నగు కారణములవలన నాపనులచాల నెమ్మదిగా జరుగగలవు. క్రొత్త బ్రాఫిటుసంఘమువారు ఈ సంవత్సరము రెండుసార్లు సమావేశమైరి. వారు మంచిపనిచేసిరి. వారినిదేశములు మిగులేరివపును మిగులేరియును. వారురేట్లకు నిర్ధారణచేసియున్నారు. ఆసంఘాధ్యక్షులగు పియర్లుగారు రాజీనామాచిచ్చిరి. దానిని మిరామాడింతురని నమ్మెదను. పియర్లుగారు మానుకొనుట చాల నష్టము. వారి సామర్థ్యము ననుభవమును మొందు. వెనుక మన కధ్యక్షుడుగా నుండిన సర్ రాబర్టు హయటుగారు త్వరలో ఇండియా దేశమును వదలగోరిరి. ఆదంపతుల వియోగము సంభావితముగానిని మీ ఆశమతితో వారికి తెలుపగోరవకు. ఇండియా రైల్వే పరిపాలక సంఘము ఇంగ్లాండు లోనుండుటను గూర్చి కొంద రాజేసిందిరి. ఇది మన కాలోచ నియాంకము కాదున్నను సమర్థులగువారి దేశమును వదలినను గూడ వారి సుబంధమును వదలకుండుటయే సముచితము నేను తెలచెదను.

మరణములు.

కల్లుల గార్లను (తూర్పు ఇండియా రైల్వే సంఘాధ్యక్షుడు) సర్ ఫ్రెడ్రెక్ అచ్చాటు (ఆసాము బెంగాలు రైల్వే సంఘాధ్యక్షుడు) గార్ల మరణములకు మనసానుభూతిని వారి కుటుంబములకు తెలుపవలసియున్నది. వారు పెక్కువత్సరములు మనసంఘసభ్యులుగా నుండిరి. ఉద్వ్యోగులసంఖ్య డీజించుట. యుద్వ్యోగులు ముగిసినది. చాలమంది పెద్దయుద్వ్యోగులును చిన్న యుద్వ్యోగులునుగూడ యుద్వ్యోగులకు నెట్టుటవలన మన

యుద్వ్యోగులసంఖ్య చాలతగ్గింది. వారిలో చాలమంది రణని మారులైరి. వారి మరణమునకు విచారమును దేశభక్తి కుత్యా మమును తెలుపుట మనధర్మము. తక్కినవారు మరల దేశమునకు రాగలుగుదురు. మనసటిపథలో వారికి మనము స్వాగత మియ్యగలుగుదుము. మరికొందరు ప్రభుత్వమున కత్యధిక సేవకు చేసినందున ప్రభుత్వమువారు వారిని వదల నంగీకరించుట లేదు. సర్ ఎరిక్ నెడ్డిను, సర్ ఫిలిప్ నాథు, మేజరు జనరలు ప్రీలంకు, బ్రిగేడు జనరలు కార్మిక్ గార్లెట్టి కొరవములకు బడయగలిగిరిని తెలుపుటకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. వారిసామర్థ్యము నెరిగినవారు మనలో పలువురు గలరు. జేమ్స్ నాక్ట్ బుగారు మనము సభచేయుటకు లావొసంగనందులకు వారికి మందన మొనరించుచున్నాను. అవి క్లాక్ గారు నుడిచిరి. నిత్యమును సభల జరుగుచున్నవి. ప్రత్యేక విషయములు చర్చించుటకు చున్నవి.

తురుష్కులీలరములయును నైపుణ్యము

చాలమంది

నైపుణ్యకారి తరపున నుజేనారు మేజరు మానెను. మహమ్మదుగారు ఇట్లు తెలియజేసిరి:— మాకు ఆనాదరణ జరుగలేదు. గౌరవముగానే జూడబడివారు. మాకు మంచి వసతులు సమకూర్చబడినవి. వాసయోగ్యము లగు నివాసస్థల లేర్పరచబడినవి. మాకు పరిచారము గూడ ఇచ్చబడినది. కాని ఆవారము చాలలేదు. శీతవాతములను నివారించు దుస్తులనుడలేకుండెను. భరణ వివరీతముగా వెరిగిపోయినది. నుజేనారు లకును, నుజేనారు మేజరులకు 24,80 కోటు 1 కి పయి స్టన్ను పున్నుల వృత్తి ఇచ్చెడివారు. ఇది చాలమందెను. ఇటీవల తలపట్టడేయుల కాన్పులులద్యారా నెల 1 కి 10 పాటుల వీరి కీటులనుమందెను. ఈసామ్యుతో తమకు కావలసినవాటిని కొనుక్కొని తుద్దాధను నివారించుకొను చుండెడివారు. మహమ్మదుగారు ఉద్వ్యోగులు ప్రాప్నాలోను, హైదరాబాద్ గులు కోర్పాలోను బసజేసిరి. ఈ రెండు స్థానములను ఆసియాటిక్ లోనే యున్నవి. నైపుణ్య ఆనేకవోట్ల యుద్వ్యోగుల ప్రిజేతములందు నలుములల ఉంచబడిరి. నైపుణ్య ఉద్వ్యోగులలలె నుభవలేదు. ఇనుపదారులదగ్గర వీరు పని చేయుచుండెడివారు. సరియుయ ఇండ్లుగూడలేవు. కనుపునిండ కూడు లేదు. కొన్నివోట్ల ఆవరణగూడ బాగుగ లేదు. వీరికి కష్టమగుములు ఈయబడినవి. స్వల్పతప్పిదములకుగూడ వీరిని తన్ని కొట్టుచుండెడివారు. వైద్యసహాయము మాత్రము చాల కష్టముగా నుండెను. వైద్యసహాయము లేమింజేసి లోడినారెందరో మడిసిరి. మాయారు సామభూతిని జూపలేదు. వీరికి దృష్టాంతముగ ఒక సిహాయిని జూపి వీనిముతేయ మణిబంధమునుండి గోసేవేయబడెను. కుట్టుపడక పూర్వము మహమ్మదు యూసపు మణికట్టు లెకిసినది. తదనంతరము కుట్టుపడిన పిపత తురుష్కులైపులవద్దను వైద్యసహాయార్థము యూసపు కొంపొబడెను. తురుష్కులై వైద్యాధికారులు వీరిని గూర్చి శ్రద్ధలుచుచు కొనలేదు. అందుచే ఈతడు చాల బాధను పొందవలసి వచ్చెను. ఒకమారు శస్త్రము చేసినచో లాభంతయు నివారణ అయి యుండెడిది. కాని వీరిని భీభత్సము జేసి వదలిపెట్టిరి. గాయములు తగిలినవి. అంగవిహీను డైనారు.

బొంబాయి కార్పొరేషను

ప్రస్తుత భూరంగరామును బొంబాయి నారీమణుల గొప్ప సహాయమునర్పిరి. కాన వీరిని కూడ కార్పొరేషను సభ్యురాండ్రుగ నియమించుటకును నియోజక స్వాతంత్ర్యమును కలుగజేయుటకును బొంబాయి మునిసిపలు చట్టమును సవరణ చేయుట అవశ్యము అవునా కాదా యని యోచించి ఎన్నిక సంఘమువారు తెలియజేయవలెనని ఆర్. ఎస్. నవాల్కర గారిక తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఇంతవరకు శ్రీలయందు విద్య విస్తారము వ్యాపింపకపోవుటచే వారుగూడ సభ్యురాండ్రుగ నుండుటకువీలు లేకుండెను. కాని ఆలోటుగూడ ఇప్పుడు నివారించబడినది. ప్రతిఏటను నారీమణు లెందరో పట్టభద్రులగుచున్నారు. కాబట్టి వారి హక్కులను మన్నించుట న్యాయము. బ్రిటిషు దీవులయందు శ్రీలకు పునఃపులతోబాటు సమానసత్వము ప్రసాదించబడినది. కాన మనముగూడ మన సోదరీరత్నములకు ఎంచుటకు ఈ హక్కులను ప్రసాదించరాదో తెలియజేయవలసి. తీర్మానము చర్చించబడక పూర్వమే సభ ముందుజేరికి ఆపుజేయబడినది. చాలమంది శ్రీలు ఈ విషయములగురించి జరుగుచర్చకు విడుటకు సభకువిచ్చేసిరి. ప్రేక్షకులగ కార్పొరేషను సభకు శ్రీలు ఇంతమంది వచ్చుట ఇదియే మొదటిసారి.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Marshal Foch & M. Clemenceau.

Arrival in London.

London Accords Wonderful Welcome.

LONDON, December 2.

PARIS.—The Havan Agency states:—Marshal Foch and Monsieur Clemenceau were yesterday given a wonderful welcome on their arrival at Charing Cross which was packed by a dense crowd of people who raised resounding cheers thus expressing their debt of gratitude to France. The distinguished visitors were met by the Duke of Connaught and Mr. Lloyd George.

The Conqueror of Germany.

The British Press greets Marshal Foch as Germany's conqueror and M. Clemenceau as an energetic statesman who has by sheer merit won the confidence of all the Allied Nations. The object of the visit is to arrange in conjunction with Signor Orlando and Baron Sonnino preliminaries to the Peace Conference. The French Press urges firstly the prolongation of the Pact of London of September 1914 beyond the date of signature of the Peace Treaty and secondly the settlement of the procedure to be adopted at the Allied Conference. The latter will take the form of a preliminary conversation between the Missions appointed by the Associated Powers after which there will be a more general discussion. At least six official visits to Paris are expected during December. King Albert will be arrive next Thursday. He will be followed by President Wilson, the King of Italy, the Prince Regent of Serbia, the King of Greece and a British Naval Deputation.

Unparalleled Enthusiasm.

LONDON, December 1.

In spite of discouraging weather unprecedented crowds welcomed Marshal Foch and M. Clemenceau to the city and unparalleled enthusiasm was displayed. Most prominent English Statesmen and representatives of navy and army awaited the visitors at Charing Cross where a guard of honour was present. The Grenadiers played the "Marseillaise". The guests were visibly impressed by the warmth of the welcome.

Marshal Foch's Motor Car Surrounded.

LONDON, December 2.

There were extraordinary scenes of enthusiasm in Whitehall to-day on the occasion of the Inter-Allied Conference at 2 Downing Street at eleven o'clock. The crowd surrounded Marshal Foch's motor car and cheered Marshal Foch and Mr. Lloyd George and sang the Marseillaise. The preliminary business of the conference was to discuss the date of the procedure of the Peace Conference, also questions concerning the carrying out of the Armistice and the position of the Ex-Kaiser. In addition to the French and Italian representatives the Premier, Messrs. Bonar Law and Balfour, Sir Henry Wilson and Sir Maurice Hankey were present.

Allied Squadrons in the Black Sea.

Russian Ships & German Submarines Taken.

LONDON, November 30.

The Admiralty announces that the Allied Squadrons in the Black Sea anchored off Sevastopol on the 26th. Russian ships in the hands of Germans were surrendered to the Allied Naval Representatives also some German submarines.

Amalgamation of Explosives Companies.

LONDON, December 2.

The Treasury has sanctioned the amalgamation of twenty-nine British explosives companies into the Explosive Trade Limited with a capital of eighteen millions sterling. The British, South African Explosives and Australian Explosives Chemical Company are among those joining the amalgamation.

Cairo to Bagdad by Air.

Important Flight Described.

On Direct Route to India and Far East.

LONDON, December 1.

BAGDAD.—General W. G. H. Salmond commanding the Air Force in the Middle East arrived in Bagdad this afternoon having flown from Cairo. The party of five consisting of General Salmond, General A. E. Borton, Commanding the Palestine Brigade of the R. A. F., Captain Ross Smith of the Australian Flying Corps and two air mechanics left Cairo yesterday morning at 7-40 and arrived at Damascus 5 1/2 hours later. They stayed the night and left Damascus this morning at 7-40 arriving at Bagdad six hours and fifty minutes later. To-day's distance was 510 miles in a non-stop flight. After flying northeast along the Jebel Shurki range to Palmyra they steered due east till the Euphrates was reached. They followed the stream to Ramadiah and thence flew across to Bagdad. The flight was made in a Rolls-Royce engine Handley-Page machine over a waterless desert area. The machine carried ten day's water supply and provisions for the party, also baggage. General Salmond told me on arrival that the weather was perfect and conditions were ideal. The importance of the flight is that it was made along the direct route to India and the Far East. The Allied air route must pass Egypt as the junction for India, the whole of the East and South Africa and there is bound to be a big air station in Egypt. The ordinary time taken for a journey from Cairo to Bagdad is two to three weeks while General Salmond's flight occupied twelve hours and thirty-five minutes.

More V. C's.

Another Indian Hero.

LONDON, November 27.

Seven new Victoria Crosses are gazetted. The recipients of two are dead. They include Rissaldar

Badli Singh, late 14th Lancers; attached to the 29th Lancers, Indian Army. For conspicuous bravery and self-sacrifice on the morning of the 23rd September, when his squadron charged a strong enemy position on the west bank of the Jordan between the river and the Kah-es-sama river village. On nearing a position, the Rissaldar realised that the squadron was suffering casualties from a small hill on the left front occupied by machine-guns and two hundred infantry. Without the slightest hesitation, he collected six men, and, in a very dashing manner regardless of danger, charged and captured the position, thereby saving very heavy casualties to the squadron. He was mortally wounded at the very top of the hill, when he captured a machine-gun single-handed. But all the machine-guns and infantry surrendered to him before he died. His valour and initiative were of the highest order."

London, December 2nd.—The death is announced of Edmond Rostand.

Germany

Extradition of the Ex-Kaiser.

LONDON, December 2.

Sir F. E. Smith, Attorney-General, in an interview said that the War Cabinet including Overseas representatives had unanimously decided to press Holland for the extradition of the Ex-Kaiser.

Kaiser & Kaiserin Forbidden from Entering Germany.

London, December 1.

AMSTERDAM: The German Government has forbidden the Kaiser and Kaiserin to return.

Foch's Warning to Germans In the Rhenish Provinces

London, December 1.

PARIS:—Marshal Foch has issued a proclamation to the inhabitants of occupied territory in Rhenish Prussia, enjoining strictest obedience and warning people against hostile acts under penalty of court martial.

To Overthrow German Government. Independent Socialists' Action.

LONDON, December 1.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—Herr Ebert admits that Independent Socialists are conspiring to overthrow the Government. The "German Press" says:—Utter administrative confusion reigns and accuses the Government of squandering eight hundred millions of marks in three weeks.

Chaos in Germany.

Scheidemann on Danger of Disruption of Empire.

LONDON, December 2.

AMSTERDAM.—Herr Scheidemann in an article in the "Vorwaerts" on the danger of disruption of the Empire increasing daily says:—There has been a Conference with the French Command at Strassburg with a view to the creation of a South German Republic. The Executive of the Berlin Soviets has resolved to welcome the Russian Bolshevik delegation to the Soviets Congress in Berlin on December 16th.

The British Troops In German Territory.

London, December 2.

Sir Douglas Haig says:—Yesterday advanced troops of the second army commanded by General Plumer crossed German frontier between Bado and Eupen and advanced towards the Rhine. They reached the general line of Burenland-Bullingen-Montjvie.

American Army in Germany.

LONDON, December 2.

The American communique says:—The Third American army crossed the German frontier and reached the General line of Alfersteg-Winterscheid-Muelbach-Treves-Baarburg.

1,50,000 Waggons Handed Over to the Allies.

LONDON, November 2.

PARIS:—The "Matin" states that the Germans have handed over 1,50,000 waggons in accordance with the armistice conditions.

More Submarine Surrenders.

LONDON, December 2.

Eight submarines surrendered to Admiral Tyrwhitt today.

Germany's Trade with Sweden.

British Prohibition.

LONDON, December 2.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says.—Britain had prohibited exportation of goods from Germany to Sweden except raw materials. Swedish vessels already loaded in German ports have been ordered to discharge manufactured goods.

France

The Soldiers who fell in 1870.

Annual Meeting at Champigny.

President Poincare's Speech.

LONDON, December 2.

President Poincare yesterday attended the annual meeting at Champigny in honour of the French soldiers

who fell in the siege of 1870. In the course of a speech the President said that in future the dark days of 1870 would be viewed only through the light of a new glory, the battle of the Marne, the defence of Verdun and subsequently for the rout of the Germans forming a magnificent epilogue to the war of 1870.

America

Freedom of the Seas.

Col. Roosevelt's Remarks.

LAHORE, December 3.

LONDON, November 27th.—Col. Roosevelt has published an article declaring that the freedom of the seas as understood by Germany and President Wilson is opposed by every anti-German who understands the situation. President Wilson while still neutral protested more vigorously against Britain's interference with American trade than against German murders of Americans on the seas. Immediately America joined the belligerents, he adopted towards the remaining neutrals the attitude against which he had protested. Had this one of the 14 points, he says, been in treaty form in 1914 Germany would have won the war. Freedom of seas would have meant the enslavement of mankind.—"C. and M. Gazette".

Belgium

The King in Belgium.

London, December 2

Reuter's correspondent on the British front says.—The King and the Princess arrived at Arras on the 30th and proceeded to Douai and Valenciennes. They slept overnight at Sebourg.

Belgian Royal Family Enters Liege.

LONDON, December 2.

The Belgian communique says:—The Royal Family entered Liege at the head of troops who defended the town in 1914. Belgian Cavalry Brigade has entered Aix-La-Chapelle at the request of German authorities.

General

Killing of Jews in Poland.

LONDON, December 2.

BERNE.—The Polish Press Bureau admits that forty Jews and a dozen Christians were killed in the recent disorders at Lemberg and says that the perpetrators are hundreds of released criminals assisted by deserters. It says that fifty of these bandits were shot and fifteen hundred imprisoned. Less than half were Poles.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

DELHI, December 3.

Mr. R. B. Courtney, I. O. S., who was lately Under Secretary in Home Department, Government of India will shortly take over charge of the office of Registrar, High Court, Madras.

Commissions to the Royal Indian Marine.

DELHI, December 4.

The following telegram has been received from His Majesty's Secretary of State for India:—His Majesty the King has been pleased by and with the advice of his Privy Council to approve the grant of commissions to officers of the Royal Indian Marine. The Commissions will run in the name of the Secretary of State for India and will bear His Majesty's Royal sign manual. They will be granted to temporary as well as to permanent officers of the service.

DELHI, December 3.

Intimation has been received from London that the homeward English Mail which left Bombay on the 25th October in S. S. "Chakrata" arrived in England on the 29th November.

Calcutta

Death of Sir Gurudas.

Reference in the High Court.

CALCUTTA, December 3.

At the High Court to-day all Judges assembled in the Chief Justice's Court which was crowded with legal practitioners of all branches when references were made to the death of Sir Gurudas Bannerjee who was for 16 years Judge of the High Court. Speeches were made by the senior Government Pleader, Advocate General and the Secretary of Incorporated Law Society to which the Chief Justice replied expressing regret at the death of Sir Gurudas and asked them to convey their condolence to the bereaved family. All educational institutions and social religious and literary associations were closed to-day as a mark of respect in memory of Sir Gurudas.

Burma

The Rangoon Municipal Committee to-day unanimously adopted a loyal resolution on the conclusion of hostilities and the victory of the British and their allies.

Bombay

Famine in Bombay.

Government Press Note.

BOMBAY, December 4.

The following press note has been issued:—After considerable period of general agricultural prosperity the failure of this year's monsoon has given rise to a critical situation over a greater part of the presidency. In the northern division districts of Ahmedabad and Kaira are most severely affected and here as also in Kathiawar the failure of crops and of pasture had been widespread and intense, practically only irrigated crops escaping. In Broach and Panch Mahals, conditions are appreciably better, in Surat much better, but even in these latter districts no considerable outturn of food grains can be hoped for though standing crops have afforded welcome fodder supplies for cattle. As regards the central division the worst affected districts are Ahmednagar, Nasik and Poona, particularly the former two. Rain-fall in this tract was abnormally deficient and very little. Kharif has been sown while rabi area is also much below the normal. The West Khandesh has suffered considerably but in the East Khandesh the situation is much better and cotton prospects are fair. Condition of irrigated crops of the presidency proper is generally satisfactory and every effort has been made to encourage the growing of food crops and the utilisation to the utmost of water available for cultivation.

Sind Rainless.

The province of Sind had been practically rainless this year and inundation had been the lowest on record. The Kharif crop is consequently very much reduced in the area and the outturn is poor while there is a serious contraction of area under rabi.

Agricultural Population Better.

Agricultural population throughout the presidency has benefited from a series of good years and is probably in a better position to resist the scarcity and famine than it ever was before. Particularly in cotton districts and in those areas, where market produce such as sugarcane is grown high prices due to war conditions have enriched the agriculturists to an unprecedented extent. The demand for labour has been much in excess of supply and high wages have been obtainable for even the most unskilled forms of labour. In these favourable conditions there are as yet no signs of distress though these are bound to occur eventually as local supplies and individual resources become exhausted.

Fodder Famine.

While the general condition of the people does not for the present give rise to immediate anxiety, the same cannot be said as regards the condition of agricultural stock of the presidency. Apart from the failure of fodder crops large stocks of fodder that are generally carried over from year to year practically are non-existent this year owing to heavy demands made by the necessity of supplying the expeditionary force dependent upon India. Shortage of fodder in the worst affected tracts is already becoming intense and the district reports show that in most of the affected areas the condition of cattle is deteriorating. While local reserves are being rapidly exhausted prices of imported fodder are beyond the means of the average cultivator. Much of the cattle is consequently being sold off at almost nominal prices though it may be assumed that ordinarily these sales extend only to inferior and surplus stock.

After dealing at length with the fodder famine in Gujarat and how it is being met with by authorizing the Controller of Famine Relief to call for tenders for the supply of eight crores of pounds of fodder at maximum rate of Rs. 20 the press note proceeds:—It has always been recognized that one of the most effective and most generally beneficial forms of relief especially in the early stages of the periods of scarcity or famine is the distribution of loans to cultivating class for ordinary agricultural purposes for improvements and for maintenance. No other form of relief is better calculated to put heart into and sustain the agricultural population in times of distress while it preserves their independence and self-respect to an extent that is impossible in the case of relief works and gratuitous relief. In the present special condition, which on the whole render improbable any very extensive resort to relief work this form of relief is more important than ever. The Government have been largely supplementing current grants for takavi and a total of Rs. 23½ lakhs has already been allotted in response to the applications received from district officers. They are making a total provision of Rs. 50 lakhs under this head for the current financial year and budgeting for a further sum of Rs. 60 lakhs to be distributed next year. These sums represent only rough estimates of the expenditure that may have to be incurred under takavi and the Government are prepared to meet any further demand that may be made in this respect. So far back as September last, they issued orders to district officers that the people were to be encouraged to construct and repair irrigation wells and that takavi was to be issued freely for this purpose.

Detailed local inquiries regarding the extent to which land revenue collections will have to be suspended or remitted are now proceeding and so far only rough aggregate estimates have been received from district officers. These make it apparent that a very considerable portion of the current demand in the affected tracts will have to be suspended. A liberal policy in this respect will be adopted.

War Prisoners Return.

Warm Reception in Bombay.

Prisoners' Experiences Described.

BOMBAY, December 3.

The hospital ship "Varsova" arrived on Monday with 12 officers, and 53 men of whom a dozen were bad cases, all returned Kut prisoners of war. On the vessel entering Alexandra Dock it was greeted by the following message in flags:—"India and all her Allies welcome back her gallant heroes. India and the Empire thank them and wish them long life and prosperity."

H. E. Lady Willingdon was present and in company with General St. John, Captain Wilson, Director of the Royal Indian Marine, and other members of the Reception Committee greeted the officers on landing, shook them warmly by the hand and addressed to each a few words of welcome. In the shed a number of

ladies European and Indian, were ready to serve out refreshments to the officers and men and hand them souvenirs supplied by the Women's Branch. After refreshments Her Excellency garlanded the officers and the ladies who were present garlanded the men. All were then formed up in a group and for five minutes photographers and cinema operators had matters all their own way. Then came a string of 20 cars lent by the residents of Bombay and the officers and men took their seats and to the strains of a band and three hearty cheers from the assembled crowd the cars started on a tour through the streets of Bombay to the Marine Lines camp where they were received by General Knight, President of the Reception Committee, and Mrs. Knight. The men said that the news of cessation of hostilities and their release from captivity came to them as a great surprise and there was much jubilation in prison camps. After an eventful journey they reached Suez and on November 21 they commenced the last stage of the journey to India. On board the "Varsova" they were made very comfortable and both officers and men were one in expressing their gratitude to Major Murphy, I.M.S., Commandant, the officers, nurses and personal of the vessel for their kindness and solicitude during the voyage. Other parties of prisoners are expected at later dates.

Insufficiency of Turkish Doctors.

LATER:—Subadar-Major Hussain Mahomed a big made grizzled warrior typical of the Punjab fighting races, speaking for the officers said they were not ill-treated by their captors. They were comfortably housed and were allowed orderlies but they suffered from lack of food and lack of warm clothing. Prices were abnormally high and the money allowed them which was 30 paras and 24 piastres per diem for Subadar Majors and Subadars respectively, and 22 piastres for Jamadars was insufficient. In recent months however they received through Neutral Consuls £10 (300) per month and this enabled them to supplement their meagre rations. The Mahomedan officers were at Brouza and the Hindu officers at Kerna both in Asiatic Turkey and the men were scattered about the country in numerous prison camps. The latter were not so well off as their officers. They were made to work principally on railways, were badly housed; badly fed and in some camps badly treated, their tasks were difficult and kicks and blows for the most trivial fault were frequent. Medical arrangement in camps came in for most criticism and the inefficiency of doctors had led to the death of hundreds of his comrades. As an example of ignorance and lack of sympathy he pointed out to us a sepoy who had had his right hand amputated from the wrist. Mahomed Yusuf just before the surrender of Kut sprained his wrist and eventually passed into the hands of Turkish doctors. From that moment through indifference and neglect his hand got worse. A simple operation then would have been sufficient but the Turks thought otherwise and this hero returns to his home maimed and crippled.

Punjab

The Arya Samaj Anniversary.

Rs. 40,000 in Cash and Promises.

Sympathy with Patel's Bill Expressed.

LAHORE, December 3.

The Arya Samaj anniversaries were celebrated during the last four days. The D. A. V. College party realised 20,000 rupees cash and 10,000 rupees in promise in response to Lala Hanaraj's appeal. The Gurukul section realised about 10,000 in cash and promises. The chief event of this section was a lecture on the uplift of women by Pundita Lajjavati, Principal Jullundur Kanya-vidyalaya and a resolution expressing sympathy with and extending support to the Hon'ble Mr. Patel's Bill.

Mr. Patel's Bill.

Orthodoxy Opposes Reform.

MEETING ABANDONED.

LAHORE, December 3.

A public meeting organized by Raja Narendra Nath and other members of the reform party to support Mr. Patel's Bill had to be abandoned a few days ago owing to the opposition of the orthodox section.

It is understood that the Reforms Committee will receive a deputation of the Bharat Stree Mahamandal at Lahore on the question of franchise for women.

London, December 3.

The inhabitants of Treves received Americans in frigid silence. Streets were patrolled by soldiers and Workers' Council and Police with reserved rifles. The people appeared well nourished and not suffering from want of any kind of food. Supplies in restaurants were plentiful. Before evacuation Detrudja Germans completely destroyed all machinery and stole all food stuffs.

LONDON, December 3.

Over forty thousand British war prisoners have arrived in England from Germany since the Armistice was signed.

LONDON, December 3.

AMSTERDAM.—The "Kleinische Westfaelische Zeitung" says:—Considerable financial alarm still prevails in Berlin. People are contributing to withdraw their bank and postoffice deposits. Payments of rates and taxes have ceased in Great Berlin since the Revolution.

London, December 2.

It is authoritatively stated that deliberations of Inter-Allied Conference have been without a hitch and definite and important conclusions have been reached. Conference broke up at six and winds up on Tuesday. The crowd did not disperse all day. There was a brilliant gathering at French embassy. The reception accorded to M. Clemenceau and several Foch was thrilling. M. Clemenceau evoked cries of astonishment and consternation by disclosure that he was instrumental in appointing marshal Foch to be the Chief of the General Staff. General Foch previously did not occupy a command. Foch, General in the speech said that armistice had interrupted an offensive which would have ended disastrously for the enemy.

Latest Telegrams.

(Un-corrected.)

LONDON, December 3.

The Archbishops of Canterbury and York have appointed commemoration services for the Fallen on December 29th and thanksgiving services for victory on January 5th.

LONDON, December 3.

The Board of Trade is discontinuing the issue of war risks insurances on cargo.

LONDON, December 3.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—A nervous feeling prevails there owing to anticipated coup d'etat by the Spartacus group of which sinister signs are apparent. Action of this group will probably be precipitated by the Government and Congress of Greater Berlin Soviets passing a resolution in favour of the convocation of the Constituent Assembly. Ex-state Secretary Dernburg addressing a combined political demonstration at Magdeburg declared that members of dynasties must not return.

London, December 3.

The Inter-Allied Conference ends today and delegates leave tomorrow evening.

London, December 3.

COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says:—Marsha Foch sent an ultimatum to the German Armistice Delegates demanding handing over of the best and strongest locomotives. Ultimatum expired on December 2nd but result is not yet known.

The "Vorwaerts" and other German newspapers however emphasise that there is no of the prolongation of the armistice and if acceptable civil order is not established the Allies will occupy Germany.

Berlin officially states that the Executive Committee for greater Berlin in an understanding with Bavarian Executive Committee has resolved to demand immediate resignation of self Dr. and his replacement by a constant opponent of old system and war policy also an assurance that Herr Erzberger shall not participate in peace negotiations.

LONDON, November 28.

NEW YORK.—The steamer "City of Lahore" caught fire at pier and sank. There no casualties.

LONDON, December 2.

The Brussels Central Industrial Committee estimates that German military and civil damage during the occupation of Belgium totals six-thousand five hundred and sixty million francs.

London, December 2.

The Nationalist and Sinn Fein Conference has decided to divide Six Ulster Electorates equally candidature of three others will be submitted to arbitration.

LONDON, December 2.

Sir F. E. Smith speaking speaking at Bournemouth said that the Government was determined to expel every German from Britain.

LONDON, December 2.

The "Manchester Guardian" says:—It is generally understood that the primary object of the visit of Mr. Clemenceau and Orlando to London is the question of dealing with the Ex-Kaiser.

LONDON, December 2.

A telegram from Belgrade announces the creation of a New South Slav State. Delegates of all South Slav territories hitherto ruled by Austria-Hungary met at Neustadt and proclaimed union with Serbia and Montenegro under Karageorge Dynasty.

LONDON, December 2.

STOCKHOLM.—Strikes have broken out in Berlin in favour of Socialization of Industry.

LONDON, December 2.

The Jewish Socialist and Labour confederation have urgently appealed to Socialists and Labourites in the Entente countries and the United States to urge their Governments to intervene militarily immediately to stop pogroms in Poland and Galicia.

London, December 2.

"Hindenburg" urgently appeals to the army to remain at its post and promises demobilisation as early as possible except in case of 1855 to 1899 classes.

London, December 2.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—At a meeting of the Soviets of Bavaria the Premier Eisener said:—Old Government machinery was still working in Berlin. The revolutionary Government had no power and Bavarians must help themselves. Bavaria would ask at the Peace Conference that all armies be abolished and that Police troops be charge with the maintenance of law and order.

A telegram from Prague says:—Montenegrin Parliament has decided to depose King Nicholas and his unite Montenegro and Serbia Under King Peter.

LONDON, December 3.

The Interallied Conference was resumed at Downing Street this morning. A huge crowd again heartily cheered the British and Allied representatives especially marshal Foch.

Before the conference met the Imperial war Cabinet met the Premier presiding. Borden Hughes and other Dominion representatives were present.

LONDON, December 3.

The Hague. The Russian Provisional Government at omsk has telegraphed to the Dutch Government confirming the statement that the Provisional Government has assumed all the liabilities of the Russian treasury. Payment of interest of loans etc., will be made when Russia is reunited.

LONDON, December 3.

The Paris Municipal Council has unanimously decided in favour of recovering from Germany two million France levied upon Paris in 1871 with interest.

London, December 3.

A telegram from Berlin states:—Russian commissary Rabek has declared that Entente will be unable to interfere in South Russia before spring and he hopes that Germany will be Russia's ally before then.

LONDON, December 3.

COPENHAGEN:—Telegram from Munich says:—During yesterday's Revolutionary celebrations welcoming home coming troops, some of his own partisans hissed Eisener. Whilst at a subsequent concert at which one of Eisener's friends tried to speak he was obliged to decamp. Later crowd removed Red flags and stormed the Dept. of Interior shouting "down with Eisener."

London, December 3.

Telegram from Shanghai dated November 29th says:—Peace has been concluded between China and Tibet.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

పు - తా : ఆక్షేపించిన ప్రతికే తమ సమాధానము పంపుకొనటకు ప్రార్థనలు-సంపాదకుడు.

I

ద్వితీయాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము.

జౌషధాది ప్రదర్శనము

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు.

అయ్యా, ద్వితీయాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము జౌషధాది ప్రదర్శనము యీ నెల 15,16,17 తేదీలలో కాకినాడ పట్టణమున జరుగవలసి యున్నదని యుత్తరములు మూలమునను పత్రికాముఖములకు దెల్పుచున్నాము. వ్యాసములు వ్రాయుటకును, జౌషధాదులను కార్యస్థానమునకు చేరినట్లు పంపుటకును, కర్మధర్మచాలనమును, సమ్మేళనము ప్రారంభించుటకు ముందు 1-2 దినములవరకు ఆంధ్రప్రతికా మిత్రులైనవారలు ఆనేకస్థలమునుండి వైద్యులును, ఆయుర్వేదాభి మానులును వ్రాసియుండుటచే సకలవైద్య ఆయుర్వేదాభి మానుల యొక్క సమష్టి ఆభిప్రాయమును నెరవేర్చు యీ సమ్మేళన కార విరూపాక్ష సంఘమువారు ప్రదర్శించు అప్రవధములును, వ్రామువ్యాసములను 18-12-18 తేదీనాటికి యీ సమ్మేళన కార్యస్థానమునకు చేరవలయునని తీర్మానంబునది గావున ఎల్లవారు తెలియపర్చడ మయినది.

ద్వితీయాంధ్రాయుర్వేద సమగ్రతత్వం శృంగారం వైద్యసమ్మేళన శ్రేణులగుచునాచార్యులు కార్యస్థానము, కాకినాడ సంయుక్త కార్యదర్శి

II

ఉపాధ్యాయుల కష్టములు.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, ప్రభు సాతకాలోపాధ్యాయుల వేతనము లింకను యనేకవోట్ల 10 రూ.లనే యిచ్చుచున్నాడు. ట్రాన్ కాలులలో సరకుల వెలుగు మిక్కిలి యధికమై అన్నవస్తువులకు చాలక ధరింపరాని కష్టములకు లోనై యుండుట దెల్లమేకదా! ఇతర కాఖోద్యోగులకు కలుపుబట్ట యగును, యుద్ధబత్తా యగును చాలకాలమునుండి యిచ్చి ఆదరించిరి. విద్యార్థులు యెక్కువైనది గాబోయి, దీనికేయ్యలేదు. ఇతర కాఖోద్యోగులవలె ప్రభుసాతకాలోపాధ్యాయులు వైతము వర్తకము మొదలగు యితర మానవుల కృత్యులలో గాని ప్రవేశింపరాదని కాసన బద్ధుల చేసియున్నారు. ఇందుచేతనే కుటుంబకష్టముల నిర్వహింపజాలక, యీవృత్తియందలి యభిమానముచే దీనిని విడువజాల కున్నాను. ఈ బాధకు కొలగించి యీవృత్తి గౌరవమును తోడనే రక్షింప విలువదనివో ఎడ్యుకేషనల్ రూల్స్ ప్రకారము సాతకాల కార్యముల 5 గంటలకాలము నిడపి యితరకాలములలో వ్యాపారము మొదలగు యుక్తముగు లాధికార్యములలో ప్రవేశించుటకు పాలకు లనుమతించవలయును. అట్లుగాచేసి కాలయాపనము గాని కసాధ్యమైనంత త్వరితకాలములలో యుపాధ్యాయుల వేతనము అధమము 15 రూపాయలకు తక్కువగాక యుండునట్లుచేసి పాలకులు యీ వృత్తి గౌరవమును కాపాడి యుపాధ్యాయుల సద్వాంఛల బాలకులయందు ప్రతిఫలించజేయుదురని ప్రార్థన. ఉపాధ్యాయులారా! ఈ విషయము తమ తమ శ్రేణులలోనుండు యుపాధ్యాయులకెల్ల దెలియజేసి యొకగ్రీవముగా పట్టుదలతో నీతియనున పాలకుల పొత్తింపవలయునని వేడెడ.

పెద్దతిప్పనముద్రం సాదరోపాధ్యాయుడు.

III

ధర్మవిమర్శకసభ.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, జెజవాడలో 8,9, 10 దినముల తేదీలలో పెద్ద మండితసభ సమావేశమగుననియు, అప్పుడు కొన్ని ధర్మవిషయములు విమర్శచేయుబడుననియు, నందు ముఖ్యముగ, సోమయాగమును దుపాలంబియు జేయవలసిన ప్రాచుర్యత పశువులనుగూర్చి చర్చించుటకు ననియు, గడచిన మాఘమాసములలో శ్రీమత్కృష్ణానంద భారతీస్వాములవారు, కొన్నాళ్ల ఆగ్రహారమున, జేయించిన యాగ మతాశ్రీయ నుని, నిరూపించబడు ననియు, శ్రీస్వాములవారా సమయమునకు దయచేసి,

తమవారమును సప్రమాదముగ నిరూపించవలయుననియు. పాటిబండ్ల వేంకటరమణయ్య పంతులుగారును కవుల నూర్యవారాయణరావుగారును వాడు దెలియపరచినారు. నేను వెంటనే సభకు కాలపాత యేర్పాట్లు చేయుచు, సభాస్థలమును నిర్ణయించుటను గూర్చియు, సభాధ్యక్షులుగ నుండదగిన వారలను గూర్చియు, చర్చనీయాంశముల వివరములను, సభకుండు పాటింపవలసిన నియమములను గూర్చియు, కార్యనిర్వాహకులకు వ్రాసినాను. వారింకను పర్యుత్తర మియ్యలేదు. సభాస్థలి నిర్ణయం ప లేదు. సభాధ్యక్షుల నెన్నుకొనలేదు. కార్యక్రమమును పక్కటింపలేదు. విమర్శనీయునియు గాధయైనది; తీవ్రచక్రవర్తి లోనగునది. దక్షులకు మండితులు సమర్థింపవలసి. కాన, సభ సౌమ్యముగను, చరణముగను, జనుపదముగను జరుగు నుపాయము లాలోచించి త్వరపడుచు కార్యనిర్వాహకులకు పత్రికాముఖమున ప్రార్థించుచున్నాను. కర్మధర్మమునందే నునకు కుతూహలమున్నందుకు తగిన యేర్పాట్లు చేయుటయే సాక్షి. జయపజయములతో నునకు సంబంధ ముండగూడదు. జేతజేతములనుండి మండితులను పిలుచుచున్నాను. మనశ్చిరుత్వ లోభములవలన వారమనములకు కించగలిగిన వనకును విచారమును గలిగించును. కాన త్వరపడి తగుశిర్ష తీసికొనవలయునని ప్రార్థన.

జెజవాడ 29-11-1918 చెనుమవల్లి బుచ్చిరామయ్య.

IV

ప్రజానాయకులకు విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, గత వారము సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్న లోకభీకర సంగ్రామ దావాల మిప్పుడు సుందీరూపముగ మారింది. ఈసందీ మానవ ప్రపంచమున కంతకు, సమానస్వాత్మికత కాంతిన్నేచా సమ్మేళన శుక్రమాభివృద్ధిని వె పొందిండుటకే యని, విజ్ఞానుల ఆశయును. ఆధునికకాలములో నాగరిక ప్రపంచక చరిత్ర నొక్కసారి దిలకించినవో ఆహ్లాదమున నొక పెద్ద భూభాగముకలిగినట్టియు, సకలవిధ పుష్ప ఫల రస భోగవర్షముల కాలవాల మయినట్టియు, ముప్పదిమాడుకోట్ల ప్రజలతో నిండియున్నట్టియు నగు భరతఖండము బహువేదవేదగోమండి 6 కోట్లజనులకు ఆహారమువరకయు, 6 కోట్లజనులకు ఒకపూటయే ఆహారముకలిగినట్టియు యున్న వారు దిండువరకు 18 గంటలు పాటుబడినను తమ భుక్తిని సంపాదించుకొనుటకే సకల శ్రమలు పడుచుండుటయు విదితముకాగలదు. ఇందుకు కారణము విదేశీయుల పోటీచే చేతయే వరిశ్రమలు ఊడించుట, వానిజ్యభాగయంతయు విదేశీయుల కమించుకొనుట, ప్రభుత్వమువారు భూములకై అధికమయిన శిస్తులు వేయుటకు ప్రజలకు ధనపరపతి కొరతను వారు కలుగజేయుకపోవుట మొదలగునవియే ప్రజలనుభివృద్ధికి భంగకరములని ప్రజాభిప్రాయము గావున నోభావము నాయవలూ! ఈసంగతియందు అన్నిరకలవేదములలో పాటు భారతవేదము కూడ తలచింది నెరవేర్చినది. భారతవీరుని రుధిరము ప్రాశస్త్యమేమి, మెఘవాయుమో నేమి ప్రకటించినది. భనవహాయము హక్కునాయము వేసిరి రాజధర్మమునాసింది ని. ఇన్నియేల. ఒకప్పుడు మహాభరతవిధి మొదలగు ప్రభువులు హిందుదేశమునకునూడ సంగ్రామము వచ్చునేమోయని సంధియందేరప్పకు మనము చెక్కుచెదరక వైర్యముగ మనభిరువుల ఆజ్ఞ మేరకనిచ్చి యుంటిమి. గత రాజోత్తరప్రభువు కాంతినభలో మియపాల్గొని మరచితి నాగరిక ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేసి మరయు కూడ మానవ ప్రపంచములోని వారుని లోకమును సహేతుకముగ ఒప్పించి మనకు మరగాని మరకెక్కిన సకలమాభివృద్ధినియందుకు ఏ యే వ్యవస్థలు అయియునో అని కృత్రికరీతి త్రింశక్తిలోటి భారతపుత్రులను నీవేదవేదముండి తొలగించుటకు రాజనీతికొనిండులను మనప్రభువులకు సర్వేశ్వరులకు మిగిల తోడ్పడుచుగాక యని గోరుచున్నాను.

కన్దివల్ల రాజ్ లోకాలూకా ముంకవల్లి వేంకటసుబ్బారామయ్య.

35,000 రూపాయల దొంగతనము.

బరంపురమునుండి మాన్యకీరునిలేఖకు డిటు వ్రాముచున్నాడు:—రెడ్డావారావారి బోవగారు మాధవబండ్ల సొంతో గారిటీలకు మాపురమున జరుపబడిన విజయోత్సవమును దిలకించుటకై విచ్చేసి నాళియవారి సక్రమమును బసవేసియుండిరి వారాదినమున కర్ణాసుస్థానాధీశ్వరులవారి చెవులకమ్ములతో

దును నుమారు ముప్పదియైదు వేల రూపాయలఖరీదు గలవి విక్రయింప నుద్దేశించి పురమునున్న కొందరు వర్తకులకు జూపియు సరియైన మూల్యము రాకుండుటచే తుద కవి విక్రయింపక, సక్రమములలో మన్నకుమట్టెలోపెట్టి వాడుకొత్తగా గొని తెచ్చిన తాళమును ఆగడికి వేసి యుత్సవమును నిలకించుటకు బోయిరి. అసలుయమున నొకవర్తకుడు పుత్రికమేరముగ సక్రమవర్తకునిచ్చేసి తనవద్దనున్న మారుదీగముతో మూడు రూపు దెరది లోనున్న పెట్టె నవకరించుకొని బోయిరట సాంసోగారు తమసొత్తును గడిగోగానక ఈ విషయముని సోలీసువారికి దెలుప మిక్కిలి కష్టముతో నేరన్దులు కల గొనిప్రస్తుతము వారి వరెప్పు చేసియున్నాడు.

చిరకాలమునుండి మా పురమునకు గావలసియున్న రేలు పేరున్న గుంపు మొకదానిని యుత్సాహావంతలకు మాపుర జనులు కొందరిటీలకు ప్లాపించి యూదు సాధారణధర్మము జరిపియుండిరి. ఈ సంఘమునకు మాపుర స్వరాజ్యసమితి గుఱ్యక్షులగు మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి రధ్యక్షులుగను వేదా పత్రికావారముమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును, "ఆంధ్రవాణి" పత్రికావ్రాహరణ లకు మద్దూరు మాన్యవారాయణరావుగారు సుయుక్త కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మాగంజామునుంకల సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద గడచిన 24-వ తేదీని డైరుంకు జ్యూరీటీపుర మండలమున, రాయబహద్రుల తాడేపల్లి వేంకటకృష్ణయ్య పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. (జిల్లాబోర్డుతొడిగ్యక్షులు) గారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. నీటిపప్పు హెచ్చించుటకుగూర్చి జరుగుచున్న ప్రభుత్వమువారు యాలోచన నాజేపించుచు రెండు తీర్మానములు ఈ యాంవోశము సాగించుట సూచార ప్రతిబంధ సేయుటచేయుచు నొకతీర్మానము గావించబడినది. చుండలములోని నానాగ్రామమునుండి ప్రజలు విచ్చేసి సభనలంకరించుటయే గాక యాంవోశము సాగించుట కంగీకరించినారు.

కలకత్తా కాలేజీలు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి యొకటిల్లు ప్రకటింపుచు కోరుచున్నాడు: కలకత్తాలో ఇన్స్టిట్యూషన్ ఎంట్రీకలె నుండుటచే ఇచట కాలేజీలు, నురల మూసివారు. గతనెల 28 వ తేదీని సిండికేటుగో నీ ప్రశ్న వచ్చినది. విద్యార్థులూకాని నిర్దురర్థ, గతన్న మెంటు కాలేజీలకు మూర్ఖులకు ఆలోగ్యాధికారి సలహా ననుసరించి జనవరి 1 వ తేదీ వరకు మరల మూయవలసినదని నోటీసు ఇచ్చెను. 28 వ తేదీని సంస్కృత కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ నిద్యభూషణుగారిని, మిటింగులో నుండి వచ్చుచుండగ కలసికొంటిరి. ఆయన చెప్పినదేమనఁగా పాండిత్యులకాలేజీ ప్రెసిడెంట్ ఆంగ్లలోటిగారు కాలేజీలు మరల జనవరి వరకు తెరవబోయియుండెదల విద్యార్థులకు వచ్చుచున్నయు, డైరెక్టుగా సంస్కృతలకు ప్రకారము నెలవులు వెంచుట అసంభవమని చెప్పగా విశ్వవిద్యాలయాధికారులు మీరు కాలపాతయెడల మీ కాలేజీపెట్టండి. మేము మాత్రము ఆలోగ్యాధికారి నెలవుప్రకారము మూసివేయుచు మని చెప్పిరట. ఇప్పుడు ఇంతవరకు పసిడిదెన్ని సంస్కృత కళాశాల సి. మె.వ. విద్యార్థి సార కాలేజీలు జనవరి 2 వ తేదీవరకు మూయబడునని తేలినది. ఇక నీటి బంగళానీ, 8500 కాలేజీలు దిగబడినది. ఇవికూడ బహుశా మూయుదురు. దృఢముగా చెప్పలేము.

నీటి, బంగ, బంగళానీ విద్యార్థులు త్వరగా బహుశా తేరి రావద్దు. ఏసంగతి తెలిసికొని మాత్రము బయలుదేరవలయును. నాకేమైన తెలిసిన వుంటు పత్రికాద్వారా తెలియజేసినది. దినమునకు ఇప్పుడుసంజావలన ఏమి ఆన గురించి చదివోవుచున్నాడు

రాజమహేంద్రవరము పురవాసు లొక్కటిల్లు వ్రాముచున్నాడు:— రాజమహేంద్రవరము బర్మా ఆయులుకంపెనీ సబుయోజంటు పువ్వాడ లక్ష్మీనరసింహయ్య గారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి నుంచినశివ చలివేంద్రము: వెట్టియెయ్యుచ్చిరి. నెల కొకపర్యాయము కంటు గ్రుడ్డిగాళ్లకు లెక్కలేకుండ ఎన్ని వేలకయినను అన్నదానము చేయుచున్నాడు. నెలకో జాలించి కరువుకాలములో సాగువులకు సహకరి ఇచ్చు మొదలు పెట్టిరి. ఆయనయు ఉదయము వీరి కొట్టుమున్ను సందు సదావర్త లందుకొను సాగువులతో నిండి కనులపండువొసరించుచున్నది. వీరు సక్రమముగా కట్టించుటకు గాను గోదావరి రైలువేస్తేమను ప్రక్కను స్థలము కొనియుంచిరి.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.